

diskulogen

med Släktforskarnytt

Nr 74 • November 2006

Stort intresse i prova-på-salen

Sidan 4

Dis Arena lockade fullsatt varje gång
Släktforskningens dag blir årlig
På besök hos Släktforskarnas arkiv
Västra Frölunda: Husförhör på nytt sätt
Ökad verksamhet i Gävleområdet
Lär dig mer: Disgen i två datorer

8
9
12 ►
18
20
26

www.dis.se

Medlemstidning för Föreningen DIS – Föreningen för datorhjälp i släktforskningen

Medlemstidning för Föreningen DIS
Föreningen för
datorhjälp i släktforskningen

UTKOMMER fyra gånger per år

ANSVARIG UTGIVARE Sture Bjelk-

åker **REDAKTÖR** Bernt Stenmark,

Volframgatan 12, 811 54 Sandviken,

tel 026-25 83 80, redaktor@dis.se

TRYCK Sandvikens Tryckeri

FÖRENINGEN

Föreningen DIS

Gamla Linköping

582 46 LINKÖPING

Telefon: 013-14 90 43

Fax: 013-14 90 91

E-post: dis@dis.se

Hemsida: www.dis.se

Postgiro: 1 40 33-5

Bankgiro: 5009-6742

Medlemsavgift: 120 kr per år

Familjemedlem: 60 kr per år

*Familjemedlem får inte eget
exemplar av Diskulogen.*

EXPEDITION OCH FORSKARSTUGA

Hovslagaregatan 3

Gamla Linköping

Öppet månd-fred kl 9-16

Kansliet lunchstängt kl 12-13

*På sommaren är Forskarstugan även
öppen kl 12-16 de flesta helger.*

*Ibland extra öppet på kvällar och hel-
ger. Ring gärna före besök.*

Kansli: Ragnhild Bergström
Gull-Britt Andersson

Kvällsaktiviteter: Björn Johansson
013-15 88 31

Tf webbredaktör: Håkan Asmundsson
webmaster@dis.se

Telefon: 013-14 90 43

ANNONSPRISLISTA

	Svart	Fyrfärg
Helsida	4 000 kr	8 000 kr
Halvsida	2 000 kr	4 000 kr
1/4 sida	1 000 kr	2 000 kr
1/8 sida	500 kr	1 000 kr

Tidningen trycks i 26 500 exemplar

Medlemmars radannonser på en spalt
kostar 10 kr per rad. Annonserna be-
står endast av text och med fet rubrik.
Min 3 rader och max 10 rader.

Ordföranden har ordet	3
Släktforskarlagarna i Nacka samlade rekordpublik	4
Dis Arena lockade fullsatt varje gång	8
Släktforskningsdag blir årlig	9
På besök hos Släktforskarlagarna arkiv	12
Exemplet Eneroth – vad kan man hitta i arkivet?	15
Policy ska öka transparens kring IP-telefoni	17
I Västra Frölunda provade man på husförhör på ett nytt sätt	18
Testa dina egna kunskaper	19
Claes Embäck vill blåsa liv i DIS-versamheten i Gävleområdet	20
Säkrare Internet med DNSSEC	21

FÖRENINGSPÅSTÄLLNING

Fyra dagar på bokmässan	22
-------------------------------	----

MACSPALTEN

Frågor och svar om släktforskning på en Mac-dator	24
---	----

LÄR DIG MER OM DISGEN 8

Disgen i två datorer – med en eller två användare	26
---	----

DIS/ÖGF Forskarstuga	32
Nya CD-skivor	32
Kalendern	35
Avlidna	35
Lättare avslöja datorintrång	35

INSÄNDARE

Några hjälpmedel skulle kunna förbättra databasen för Disgenanvändare	36
Var hittar jag SCB-uppgifterna? ..	36
...och varför så låg upplösning?...	36
Så här svarar Genline.....	36

BRA ATT VETA

Trött på modemmet, mobilt bredband kan vara en lösning	37
Faddrar i postnummerordning	38
Disbytombud	39
DIS arkiv	39
Föreslå förtroendevalda!	39
Jubileumskväll på Hasseludden	40

*Ovan: Släktforskarförbundets
ordförande Ted Rosvall och
landshövding Mats Hellström vid
invigningen av släktforskarla-
garna i Nacka.*

*Nedan: Släktforskarakuten vid
släktforskarlagarna.*

Omslaget

*Prova-på-salen på årets
släktforskarlagarna i Nacka
rönte stort intresse. Tidvis
var det kö till datorerna.*

FOTO: BERNT STENMARK

Nästa tidning

Årets sista tidning (nr 75) utkommer i mel-
landagarna. Material som ska publiceras i
den tidningen måste lämnas senast torsda-
gen den 23 november.

DIS styrelse 2006

Ordförande

Sture Bjelkäker, Hässlegatan 5, 589 57
Linköping, 013-15 09 02,
mobil 070-591 60 62, ordf@dis.se

Vice ordförande

Olof Cronberg, Södra Järnvägsg. 21 A,
352 34 Växjö, 0470-217 63,
olof.cronberg@abc.se

Sekreterare

Elisabeth Leek, Norra Notåsa,
573 73 Sunhultsbrunn, 0140-212 25,
elisabeth.leek@telia.com

Kassör

Gunder Gröning, Ekholmsvägen 45,
589 29 Linköping, 013-15 20 12,
kassor@dis.se

Övriga ledamöter

Christer Gustavsson, Westmansg. 102
3tr, 582 16 Linköping, 013-27 43 01,
christer.gustavsson@dis.se

Bo Kleve, Solhaga 7, 582 47 Linköping,
013-10 42 04, bok@dis.se

Kjell Weber, Källarbanken 11,
423 46 Torslanda, 031-56 34 77,
wbr@swipnet.se

Karl-Ingvar Ångström,
Hemmansvägen 87,
871 53 Härnösand, 0611-203 41,
karl-ingvar.angstrom@telia.com

Eva Dahlberg, Brunnsgatan 28,
553 17 Jönköping, 036-16 98 57,
edah@bonetmail.com

Rolf Eriksson, Barrskogsvägen 28,
590 59 Vikingstad, 013-812 83,
rolferiksson@brevet.se

Christer Lindskog,
Sjöhåla Strandväg 2, 442 71 Kärna,
0303-22 12 22, dis.christer@tele2.se

Valberedning

Sammanställande: **Carl-Olof Sahlin**,
Högomsvägen 38, 183 50 Täby,
08-756 33 14,
carl-olof.sahlin@telia.com

DIS regionföreningar

DIS-Aros, Ekevägen 2 B,
722 18 Västerås
Ordf: **Leif Svensson**, 021-84 11 11,
ordf_aros@dis.se

DIS-Mitt, Skolgatan 3 A, 825 31 Iggesund
Ordf: **Staffan Bodén**,
0650-56 14 17, ordf_mitt@dis.se

DIS-Nord, c/o **Anna Lövgren** (ordf),
Box 61, 962 22 Jokkmokk,
0971-370 41, ordf_nord@dis.se

DIS-Småland, c/o **Ingvar Kärrdahl** (ordf),
Bäckvägen 18, 330 15 Bor,
0370-65 07 15,
ordf_smaland@dis.se

DIS-Syd, Porfyrvägen 16, 224 21 Lund
Ordf: **Jan Nilsson**, 046-25 57 88,
ordf_syd@dis.se

DIS-Väst, Mandolingatan 19, 421 45 Väst-
ra Frölunda. Ordf: **Anita Gartz**,
0511-37 60 37, ordf_vast@dis.se

DIS-Öst, Allén 7, 172 66 Sundbyberg
Ordf: **Carl-Olof Sahlin**,
08-756 33 14, ordf_ost@dis.se

DIS har normalt tvådagars styrelsemöten i januari, maj och oktober för genomgång och planering av verksamheten. Utöver ordinarie ledamöter deltar regionföreningarnas ordföranden och normalt även Dis personal. Vid senaste mötet kunde bl a konstateras att ekonomi och medlemsutveckling är fortsatt god, att de etablerade Disgen- och Disbyt-verksamheterna utvecklas positivt och att nya Dispos för vägvisning till källorna sakta men säkert håller på att "upptäckas" av medlemmarna.

Bland besluten vid mötet kan nämnas abonnemang på en nyhetstjänst så att medlemmarna nästan dagligen på Dis hemsida kan se vad som skrivs om släktforskning i svenska och utländska tidningar.

VIDARE DISKUTERADES den pågående rekryteringen av webbredaktör / verksamhetsledare, dokumentation av Dis grafiska profil,

tänkbara framtida utvecklingsprojekt, Släktforskningens dag 2007 m m. Regionföreningarna rapporterade om sina planer, en aktuell fråga är också eventuellt samarbete mellan Dis-föreningarna om hemsidautveckling.

Nyhetstjänst ska ge Dis medlemmar bättre information

UTVÄRDERING GJORDES OCKSÅ av årets släktforskardagar och

förbundsstämma i Nacka. Som stor medlemsförening i Släktforskarförbundet har Dis anledning att bekymra sig om Släktforskarförbundets ekonomihantering. Den diskuterades mest vid ordförandekonferensen som föregick förbundsstämman.

Det framgick klart att förbundsstyrelsen igångsatt flera stora och personalkrävande satsningar utan förankring i beslutad budget, med stort underskott som resultat. Även om det fanns "pengar på banken" efter tidigare goda år, bör en styrelse inte få disponera eget kapital av denna storleksordning utan en normal budgetprocess, där värdet av olika satsningar kan vägas mot varandra.

Mitt intryck är att förbundsstyrelsen nu insett detta och att man i fortsättningen kommer att hushålla bättre med förbundets kapital.

DEN 30 NOVEMBER ÄR UTLYST ett startmöte för Dis åttonde regionförening, i första hand avsedd för medlemmar i Östergötland, som är ett av de sista större områden där det saknas en regionförening. Den nya föreningen, som själv bestämmer sitt namn, tillönskas en lyckosam start.

Intresset för det senaste årets programverksamhet på torsdagskvällarna i Gamla Linköping tyder på att så kommer att bli fallet.

STURE BJELKÅKER

Släktforskar- dagarna i Nacka samlade rekordpublik

Intresset för släktforskning är stort. Det visade sig inte minst första dagen av de två släktforskar dagarna i Nacka 12–13 augusti. I god tid före invigningen och då dörrarna skulle öppnas kom folket. Och när landshövding Mats Hellström invignings- talade klockan tio på lördagsförmid- dagen var gården utanför Factory full av förväntansfulla släktforskare.

AV BERNT STENMARK

Mats Hellström har själv inte släktforskat, men det har förekommit i hans omgivning. Han har därför kunnat lokalisera sina rötter till Ångermanland.

Hellströms egen bakgrund som riksdagsman har också funnits på andra håll i släkten. Nils Andersson i By valdes till sådan i slutet av 1700-talet. Det var Mats Hellströms farfars farmors morfars morfar. Och Nils Anderssons inlägg kan man följa i riksdagsprotokollen. De är också en bra källa i släktforskningen, menade Mats Hellström.

I sitt invigningstal hyllade han släktforskarna, som är eldsjälar, vilka bedriver en seriös forskning.

Och så var det så dags för publiken att lösa sin entréavgift och gå in till utställningar och föreläsningar. Föreläsningarna började för övrigt direkt efter invigningen. Tre eller fyra pågick paral-

lellt hela lördagen och söndagen.

Det fanns alltså mycket att välja mellan. Många valde att redan klockan elva på lördagen lyssna till Marianne Söderberg som i tv gjort programserien *Din släktsaga*. Lokalen fylldes snabbt av de 250 åhörarna. De som kom sist fick ståplats utefter väggarna. En andra chans att lyssna till Marianne Söderberg fanns dock på söndagen då hon upprepade sitt anförande.

Olika släktprogram

Hon berättade om olika exempel på släktprogram som presenterats på en tv-mässa.

- I ett tyskt program seglade ett antal personer från Bremerhaven till USA på samma sätt som 1800-talets utvandrare. Inga moderna metoder användes, maten var den som man åt på 1800-talet.
- Ett annat tyskt program kallat *Äventyr*

1900 innebar att deltagarna spelade roller – ungefär som i det svenska tv-programmet *Riket*.

– Det var två olika sätt att hantera nu och då.

- Ett tredje sätt presenterades av BBC. En känd person sökte efter sina rötter genom att leta i arkiv och prata med folk. På så sätt lärde man ut släktforskning till tv-tittarna.
- Det fjärde exemplet – det svenska *Min släktsaga* lär inte ut släktforskning. Här berättas släkthistoria. Ursprungsidén kom när Marianne Söderbergs kollega Agneta Ulfsäter-Troell hade "ärvt" flera kartonger med brev från sin morfar. Det blev grunden och idén till tv-serien.
- *Min släktsaga* är äkta. Det är inga personer som gestaltar andra, sa Marianne Söderberg.

Ambitionen är att återge en persons berättelse ett par generationer bakåt i

SVAR var ett av de statliga arkiv som samlade många besökare i monter.

Både Stockholms och Malmö stadsarkiv hade montrar på mässan. Bilden är från Malmömontern.

tiden. Därför sträcker sig oftast inte berättelserna längre än till andra hälften av 1800-talet. Alla tips och berättelser som skickas in blir lästa. Och alla brev blir besvarade.

– Vi får ett förtroende som vi måste handskas varligt med. Det är en svår balansgång att gå in i människors privatliv, sa Marianne Söderberg.

Typiskt svenskt?

En annan som drog stor publik var Kalle Bäck, docent i historia vid Linköpings universitet. Han har skrivit ett 20-tal böcker och är en uppskattad föredrags-hållare.

På släktforskardagarna höll han två anföranden – ett om källkritik: "Vad är sant och falskt i gamla handlingar?" samt ett om synen på svenskar: "Typiskt svenskt. Finns det?"

Släktforskning med hjälp av DNA är relativt nytt, men inte helt okontroversi-

ellt. Både i anföranden och montrar presenterades DNA-baserade forskningsmetoder. Sorenson Molecular Genealogy Foundation (SMGF) presenterade sig som en icke vinstdrivande global pionjär i molekylär genealogi.

Världsvid databas

SMFG:s målsättning är mycket hög. I den presentation som delades ut under släktforskardagarna sa man att "SMGF arbetar på att bygga upp världens främsta samling av sammanlänkade genetiska och genealogiska uppgifter".

Man håller på att bygga upp Sorenson Database med hjälp av släktforskare över hela världen som donerar material. Därmed räknar man med att databasen ska vara "ett ovärderligt verktyg för DNA-baserad släktforskning".

SMGF hittar man på www.SMGF.org

Statens Ljud- och Bildarkiv presenterades av forskningschefen Pelle Snickars.

Arkivet är Sveriges största mediearkiv. Verksamheten baseras främst på pliktexemplar av ljud och film. För närvarande finns 4,5 miljoner timmar mediematerial i arkivet.

– Alla som kommer i forskningssyfte är välkomna till oss, sa Pelle Snickars.

Det finns en hel del material som täcker hela 1900-talet.

Mycket kraft läggs nu på digitaliseringsåtgärder av arkivet. Det handlar om tillgänglighet. Men resurser måste också läggas på att bevara ljud och bild för framtiden. Ett videobands hållbarhet är till exempel 25–30 år. Sedan måste det kopieras om för att materialet ska finnas kvar i framtiden.

Statens Ljud- och Bildarkiv finner man på www.slba.se

Kurser på distans

Torsten Eliasson från Medborgarskolan berättade att under sista delen av 1990-

Alla visade inte upp dvd-skivor, dataprogram och register. Här var det fråga om andra handarbeten.

talet hade man märkt en markant ökad förfrågan om kurser i släktforskning. Det kom förfrågningar om distanskurser.

– Då gällde det att skapa något enkelt som alla klarar av. Man ska inte behöva vara dataexpert, sa Torsten Eliasson.

Idéerna har utvecklats och i dag finns flera distanskurser i släktforskning. Kursutbudet hittar man på www.medborgarskolan.se

Stora länkkataloger

Anders Thornström berättade i sitt anförande om olika möjligheter att söka på nätet. Det här är några tips:

- Mölndals bibliotek har lagt upp en länkkatalog med inte mindre än 20 000 länkar till hela Internet. Går man in på adressen bibliotek.molndal.se/gemensam/ kan man sedan klicka sig vidare.
- Cyndi's List hittar man på www.cyndislist.com. Där finns över

260 000 länkar som är användbara för släktforskare.

- Kungliga biblioteket har omfattande register över sina samlingar på www.kb.se. Från den adressen kan man gå vidare till Libris webbsök och där se vilka böcker som är utgivna. Skriv till exempel in namnet på en ort och resultatet blir vilken litteratur som är utgiven om orten.
- Hans Högman är en privatperson som lagt ut sin släktforskning. Där finns en militariadel.

– Man kan lita bra på hans uppgifter, sa Anders Thornström.

Hans Högman finner man på www.algonet.se/~hogman/

För övrigt nämnde Thornström bland annat Nättidningen Rötter, Geline, SVAR, konseljregistret, NAD (Nationella arkivdatabasen) och Krigsarkivet.

En av utställarna som tilldrog sig uppmärksamhet var Mats Ekedahl som

Crister Lindström visar upp budkavlen. Den går nu till Halmstad där det blir släktforskar dagar 24–26 augusti 2007. Temat är Gränsland.

presenterade storverket Svenska Gods och Gårdar på dvd-skivor. Att köpa bokverket i 51 band kostar stora belopp. Nu säljer Mats Ekedahl så gott som hela ursprungsverket på tre dvd-skivor för omkring en tusenlapp. Den som är intresserad kan gå in på www.obdr.se

När släktforskar dagarna i Nacka slog igen portarna på söndag eftermiddag kunde arrangörerna notera att 6 107 personer besökt utställningen och föredragen.

Dis Arena byggdes upp för tredje gången under släktforskardagar.

Dis Arena lockade fullsatt varje gång

En av attraktionerna på släktforskardagarna var Dis – som vanligt skulle man kunna säga. Dis disponerade ett helt rum där montrarna ställdes upp och en "arena" för föredrag byggdes. Det var för övrigt tredje året som det byggdes en Dis-arena och den har därför utvecklats och förfinats under åren.

– Det här har blivit lyckat i allra högsta grad, säger Ingvar Kärrdahl.

Alla demonstrationer och anföranden samlade fullsatt. Det stod folk ända ute i gångarna.

– Det är högt reklamvärde på de här presentationerna.

Visningarna gick ut på att demonstrera delar av Disgen som skulle ge aha-upplevelser.

– Vi vill visa bredden i programmet. Att man kan arbeta både på ett enkelt och mera avancerat sätt, säger Kärrdahl.

Dis hade också ett antal bemannade monstrar där olika delar av verksamheten demonstrerades.

– Jag har visat Disbyt hela tiden,

säger Rolf Eriksson som var en av tre personer i den montern.

Också Disbyt-demonstrationerna var lyckade. Det blev tidvis köbildning och besökarna var fler i år än förra året. För Rolf Erikssons del var

det fjärde gången han var med och konstaterade att det här var den jobbigaste.

– Men jag är helt nöjd. Det är skitkul.

BERNT STENMARK

Hans Laestadius visar Dis verksamhet för besökarna i Dis Östs monter.

FOTO: BERNT STENMARK

Släktforskarföreningarnas ordförande träffades fredagen före släktforskardagarna till konferens i Släktforskarcentrums hörsal i Sundbyberg.

FOTO: JAN NILSSON

Släktforskningens dag blir årlig

Dagen före de två släktforskardagarna brukar det vara interna konferensen. Så var det också den här gången. Redaktörerna för släktforskarnas olika föreningsblad samlades för kurs i Släktforskarcentrum, Sundbyberg. Släktforskarföreningarnas ordförande samlades i hörsalen för den traditionella ordförandekonferensen.

En fråga som diskuterades i konferensen var släktforskningens dag. Första gången det hölls en sådan dag var tidigare i år. Att släktforskningens dag ska arrangeras återkommande var alla eniga om. Ett förslag om att anordna den vartannat år avvisades.

Tredje lördagen i mars

Ordförandekonferensen enades om att släktforskningens dag ska förläggas till tredje lördagen i mars varje år – förutsatt att den inte infaller en påskhelg. Nästa gång blir alltså lördagen den 17 mars 2007.

Släktforskarförbundets ordförande Ted Rosvall berättade att förbundet i samarbete med en researrangör ordnar ett par resor. Den första var redan den 17–22 oktober i år till svenskminnen i Tyskland. Den andra går till S:t Petersburg den 23–27 maj nästa år.

– Det här är ett försök, så får vi se hur stort intresset är, sa Ted Rosvall.

Register

Digitaliserat material var en annan punkt på dagordningen. Kyrkoböcker, mantalslängder och rullor finns tillgängliga digitalt, men personregister, geografiska register och nycklar finns

på landsarkiven. De är dock inte tillgängliga digitalt. I ett möte mellan representanter för förbundet, Riksarkivet och Landsarkiven kommer frågan att diskuteras och förhoppningsvis kommer man då fram till en lösning.

Kulturförstöring

Ett annat ämne som upprörde många: Hur ska vi agera för att få stopp på den kulturförstöring som den ohämmade kommersialiseringen av kyrkogårdsväsendet medför?

Gamla gravstenar tas bort och förstörs utan att ha blivit dokumenterade. Några deltagare i konferensen uttryckte

sin bestörtning med ett ord: ”fruktansvärt”. Några andra kommentarer:

- Jag tycker att gravstenarna kan jämföras med fornlämningar.
- Det är minnen som försvinner.
- En stor kulturell förlust.
- Vi måste väcka dem som sover. Det här är en skövling.

Kommentarerna och idéerna var många. Att utse Årets kyrkogård var en idé, kyrkogårdsvandringar en annan. Eller att adoptera gamla gravstenar, som en förening gjort.

Alla var i alla fall överens om att något måste göras.

BERNT STENMARK

ABONNEMANG FÖR NYBÖRJARE!

Är du nyfiken på hur du kan släktforska från din egen dator med hjälp av *genline*?

Har du aldrig tidigare varit kund hos oss?

Då är detta det perfekta erbjudandet för dig! Du som är DIS-medlem och aldrig tidigare haft ett abonnemang på *genline* kan nu teckna tre månaders abonnemang för endast 355 kr!

Sista dagen för beställning av erbjudandet är 31 dec 2006.

För beställning, besök vår hemsida www.genline.se. Vill du veta mer så skickar du ett mail till info@genline.se.

Prova-på-sal

Intresset var mycket stort bland dem som ville prova på att släktforska och att prova släktforscardatorn som lanserats lagom till släktforscardagarna (ovan och överst till höger).

Kalle Bäck

Kalle Bäck (till höger) var en av de kända och omtyckta föredragshållarna som drog stor publik.

Snackhörna

En nyhet för året var en "snackhörna" intill kaféet. Här är det Marianne Söderberg som efter ett av sina framträdanden kunde träffa delar av publiken för fortsatta samtal.

Musikunderhållning

Under dagarna bjöds det då och då på musikunderhållning intill kaféet.

På besök hos Släktforskarnas

I samband med årets släktforskardagar passade jag på att göra ett besök på Släktforskarnas arkiv som Genealogiska föreningens (GFs) samlingar kallas. Sedan ett par år är GF sambo med Sveriges släktforskarförbund och delar lokaler i Storkhuset i Sundbyberg – Marabous gamla huvudkontor. Lokalerna är ljusa och trivsamma. De är lätta att nå via tunnelbana eller lokaltåg.

AV OLOF CRONBERG

GF är en ärevärdig förening som bildades 1933. På den tiden låg tyngdpunkten på släktforskning på borgerliga släkter. Föreningen samlade på sig de släktböcker och släktutredningar som publicerades. Man uppmanade medlemmarna att skicka in sina egna alster, även om det bara var en handskrift eller maskinskrift.

Man levde ganska mycket efter devisen "Ett släktnamn – en släkt" och tänkte sig att alla som hette t ex Geijer måste vara släkt med varandra. GF samlade också in uppgifter om vilka släktutredningar som fanns i andra arkiv eller bibliotek. Detta blev GFs omfattande släktnamnsregister.

Medlem i GF

När jag började släktforska på 70-talet fanns i stort sett bara GF som släktforskarförening, och det var naturligt att bli medlem i GF. Man hade regionföreningar i bl a västra Sverige –VSGF och i Skåne – SGF. Eftersom jag bodde i Malmö på den tiden gick jag med i SGF.

Genom åren har jag då och då gjort besök hos GF. Första gången vill jag minnas att de hade lokaler i Riksarkivets gamla lokaler på Riddarholmen. Varje gång som jag besöker Släktforskarnas arkiv, känner jag mig som åsnan mellan hötapparna. Jag vet inte i vilken ända jag skall börja.

Omfattande samlingar

Samlingarna på Släktforskarnas arkiv är mycket omfattande. I princip så är det material som antingen samlats in

eller skänkts till föreningen. Naturligtvis finns alla standardverk – ättartavlor, släktkalendrar, herdaminnen, universitetsmatriklar, biografiska lexikon och mycket mera – som man kan förvänta sig att finna på ett välsorterat bibliotek. Dessutom finns det en uppsjö av släktböcker av varierande ålder och omfattning.

Det finns också många böcker som beskriver en ort, socken eller stad, s k topografika. När det gäller topografika kan man nog finna mer litteratur på respektive länsbibliotek, men de ur genealogisk synpunkt viktigaste verken finns här.

Tidningsklipp och register

Dessutom har man samlingar med tidningsurklipp, mindre alster som små maskinskrivna släktutredningar, antavlor m m. Forskar man i Stockholm finns register över 1900-talets mantalslängder. Har man östgötskt påbrå är Mari-Anne Olssons bouppteckningsregister oundgängliga (finns även hos ÖGF i forskarstugan i Linköping). En del material finns på papper, en del på mikrokort eller mikrofilm.

Att göra en fullständig beskrivning av samlingarna är svårt, men jag skall försöka beskriva några godbitar som jag passade på att titta på. Men först några ord om navet – släktnamnsregistret.

Släktnamnsregister

I korridoren finns ett kortregister med GFs släktnamnsregister. Det består av vita kort och blå kort. De vita korten hänvisar till handskrifter som antingen finns på plats eller på

Klipparkivet: I stora foliokartonger förvaras tidningsklipp som är uppklistrade på ark efternamn efter efternamn.

arkiv

andra ställen. De blå korten hänvisar till tryckta handlingar. Utifrån dessa kort kan man sedan leta vidare. Det fungerar ganska bra om man har ett någorlunda ovanligt släktnamn eller söker efter en väl känd släkt.

Släktnamnet Cronberg är relativt ovanligt, och kan därmed ge spännande träffar. Ett släktnamn som Berggren som är vanligt förekommande är svårare att finna något av värde om. Se vidare separat artikel om slakten Eneroth.

Några godbitar

Klipparkivet. 1900-talsforskning kan vara knepig, då det är svårt att komma till på arkiven. Under många år har man klippt ut de legala notiserna (födda, vigda, döda) ur Svenska Dagbladet (1936–1990) och Dagens Nyheter (1967–1990). Dessa uppgifter finns uppklistrade på folioark släktnamnsvis.

Jag passade på att söka på namnet

Carlander, och fann sjutton sidor som jag snabbt fotograferade av med min digitalkamera för närmare granskning hemmavid. Eftersom det är två Stockholms-tidningar som man har klippt så ligger naturligtvis tyngdpunkten på Stockholms-området, men många andra personer har också haft annonser i dessa tidningar.

Legala notiser. En annan samling med liknande karaktär är personregistren till legala notiser (vigda och döda) ur andra tidningar mellan 1745 och 1860. Här har man skrivit ner varje notis på en rad som man sedan sorterat för att klistra upp på ark.

Post- och inrikes tidningar innehåller händelser från hela Sverige, och här kan man ibland finna någon "försvunnen" person. Andra tidningar från Göteborg, Karlskrona, Lund och Norrköping har naturligtvis en mer lokal prägel, men det är inte bara dessa städers befolkning som finns

Klippexempel: Här ett exempel på ark med tidningsklipp om slakten Carlander. Klippen är från 1946 till 1951.

med utan det är även folk från städer runt omkring och den omgivande landsbygden som man kan finna. Det är handelsmän och hantverkare, det är präster och adelsmän, det är barn och änkor.

Själva tidningen som registret hänvisar till finns inte hos GF, utan man hänvisar till Kungliga biblioteket (KB). Rimligen finns de på mikrofilm även på övriga universitetsbiblioteks tidningsavdelningar. KB håller på att digitalisera Post- och inrikes tidningar,

men har ej kommit så långt. Se tabell för omfattningen av resp register.

Hintzebiblioteket. Gottfrid Hintze (1904–1979) var en skånsk trädgårdsmästare med ett brinnande intresse för genealogi. Fokus för hans gärning var Skåne och Tyskland. Han samlade på sig en omfattande litteratur om tysk genealogi, och har man tyska anor kan det vara väl värt ett besök och botanisera i dessa böcker.

Mina ögon fastnade dock istället på en annan del av hans samlingar, nämligen 59 kortlådor som handlar om tyskar i olika delar av Sverige, personhistoria i Stockholm och om olika skånska yrkesmän. Hans kortregister kan vara bra att leta i, för att få tips om var man kan finna information om en viss person.

Några exempel: färgare Adam Ruhe (–1744) i Malmö hänvisas till SoH, apotekaren Bernhard Matthias Schwinger (1697–1768) i Varberg hänvisas till Sveriges apotekarhistoria, handelsmannen Daniel Wilck (1698–1750) i Gävle har fyra hänvisningar, doktorn Carl Diedrich Heitmüller (1655–1718) i Norrköping har fem hänvisningar och boktryckaren Vitus Haberegger (– senast 1704) i Malmö har sex hänvisningar.

Många av dessa hänvisningar kände jag igen sedan tidigare, men kan också finna ett eller annat oväntat, som kan ge nya forskningsuppslag.

På webben. Samlingarna i Släktforskarnas arkiv presenterar GF på webben under adress www.genealogi.net. Man har där också lagt in ett slags

I Hintze-biblioteket finns sextio kortlådor med tyskar i Sverige, stockholmare och skåningar.

En hel vägg fyller register till 1900-tals-mantalslängder för Stockholm som GF har fått överta.

släktnamnsregister till sina register, så om man söker på ett släktnamn kan man få reda på i vilka register man kan finna mer uppgifter. Som medlem i GF kan man med utgångspunkt från dessa uppgifter beställa kopior eller be personalen att de kollar närmare vad uppgifterna hänvisar till.

I dag är alla uppgifter på webben tillgängliga för alla. Man har för avsikt att lägga ut material på webben som bara är tillgängligt för medlemmar men så långt har man ännu inte kommit.

Släkt och hävd. GF har sedan 1950 publicerat skriften Släkt och hävd (SoH), men den har inte kommit ut på ett par år. Förmodligen kommer den att publiceras på annat sätt framöver. Exakt hur det blir är ännu inte klart. Däremot håller man på att publicera de gamla årgångarna på CD-skiva. I första varvet har SoH 1950–1959 kommit ut på CD-skiva tillsammans med ett register som omfattar åren 1950–2002. Denna 50-tals-CD kostar 195 kr för medlemmar i GF och 325 kr för övriga.

Besök Släktforskarnas arkiv

Alla släktforskare får göra ett besök på Släktforskarnas arkiv gratis. Vill man sedan göra fler besök kostar det 50 kr per besök. Om man istället blir medlem i GF kostar det 250 kr om året, och då är det gratis att besöka arkivet.

Förbered dig inför besöket genom att gå igenom webb-sidorna och se till att du har gott om tid för det finns mycket att gräva i. När jag har varit på besök har jag funnit en del genom att jag har hittat intressanta uppgifter i registren, annat genom att gå bland bokhyllorna och spana.

Har du gjort någon släktutredning – stor eller liten – passa på att skänka en kopia till Släktforskarnas arkiv.

Personregister till legala notiser

Post- och inrikes tidningar	1760–1860
Göteborgs Nyheter	1765–1845
Karlskrona veckoblad	1754–1774
Lunds veckoblad	1775–1830
Norrköpings tidningar	1758–1800
Stockholms veckoblad	1745–1775

EXEMPLET ENEROTH – VAD KAN MAN HITTA I ARKIVET?

För att ge ett exempel på vad man kan finna i Släktforskarnas arkiv, provade jag att se vad jag kunde finna om namnet Eneroth. Jag härstammar från en Margareta Isaksdotter Eneroth (1674–1724). Hon var gift med länsmannen i Kullings härad, Västergötland, Olof Larsson Ahrenberg. Jag tyckte att det kunde vara spännande att se om jag kan finna något om hennes härkomst.

Sök på webben

En första sökning på webben ger åtta träffar. Av dessa bedöms Släktnamnsarkivet, Släktkalendrarna och Släktemapparna vara av intresse. I Örnbergs ättartavlor finns en släkt Eneroth från Uppland, som bedöms vara fel släkt. Det finns även en borgmästarsläkt utgående från en Magnus Enerot i Söderköping.

I Sveriges släktkalender finner jag släkten Eneroth från Västergötland, vilket verkar vara mer intressant. Stamfaderen Tore Larsson skall ha varit kronofogde i början av 1600-talet. Hans son Sigge Toresson skall ha haft två söner, Lars (1648–1734) och Magnus (1654–1713), från vilka alla Enerothar av denna släkt skulle härstamma. Ett par grenar blev adlade Ehrenstam resp Leijonflycht.

Sök i kortregistret

Väl på plats tittar jag i Släktnamnsregistret och finner blått kort med tryckta källor, och ett vitt kort med handskrifter (se bild). Som synes räknas en hel rad samlingar upp. Dessa finns på olika håll: Klerck. betyder

Titelsidan till utredningen om släkten Eneroth från Böke, Dannäs socken, Jönköpings län.

Klercker-Mattonska samlingen på KB, Set. betyder Settergrens Släktbok på RA, som dock finns på mikrokort på GF, Hülph. betyder Hülpherska samlingen som finns på Västerås Stifts- och Landsbibliotek, som dock också finns på mikrokort.

Både Settergren och Hülphers har jag på mikrokort hemma, så jag slösar inte tid på att titta på dem här.

Sök i hängmappsarkivet

I stället intresserar jag mig för GF släktark. resp GF antavlor, vilket betyder att man har uppgifter i det så kallade hängmappsarkivet.

Jag får fram mappen om Eneroth.

Policy ska öka transparens kring IP-telefoni

PTS har publicerat ett policydokument som rör IP-baserad telefoni i relation till ett antal sakfrågor. De frågor som behandlas är konsumentinformation, nödsamtal, nummerplanen för telefoni, elförsörjning och operatörernas anmälningsplikt.

Den snabbt framväxande IP-baserade telefonin har fört med sig ett antal frågeställningar kring hur tjänster ska bedömas ur regulatorisk synpunkt.

I rapporten "PTS policy för IP-baserad telefoni i relation till ett antal sakfrågor" redovisar PTS ett antal ställningstaganden med syftet att öka transparensen kring dessa frågor.

Policydokumentet har varit föremål för samråd sedan i maj.

Släktforska på Internet!

genline är Sveriges första och enda kompletta digitala bildarkiv för släktforskning i de historiska kyrkböckerna via Internet.

Få tillgång till mer än 32 000 000 sidor där du i original kan läsa vad prästen skrivit om dina förfäder!

Med hjälp av kopplingen mellan *genline* och DISPOS är det nu lättare än någonsin att komma igång med sin släktforskning!

För mer information om abonnemang och priser besök vår hemsida www.genline.se eller skicka ett mail till info@genline.se

DIS regionförening för Östergötland startar 30 november 2006

I samband med säsongsavslutning för Dis populära torsdagkvällar i Gamla Linköping kommer Dis åttonde regionförening att bildas.

**Välkommen till detta viktiga möte i Kapellet, Gamla Linköping
torsdagen den 30 november kl 18.00**

då den nya föreningen med arbetsnamnet "DIS Östergötland" ska konstitueras.

Den nya regionföreningen är i första hand avsedd för Dis-medlemmar i Östergötland, men intresserade Dis-medlemmar utanför landskapet är också välkomna. Du som vill anmäla regionmedlemskap redan före mötet kan göra detta på e-post ostergotland@dis.se eller på telefon till Dis kansli 013-149043.

Efter mötet i Kapellet blir det fika och Öppet Hus i forskarstugan.

Avsikten är att den nya regionföreningen ska överta ansvaret för de nuvarande regionala Dis-aktiviteterna i DIS / ÖGF Forskarstuga, men även bedriva Dis-verksamhet i övriga delar av landskapet. DIS Östergötland kommer att få samma relationer till Föreningen DIS som övriga sju regionföreningar.

Sture Bjelkåker
Ordf DIS

Rolf Eriksson
Initiativtagare
tel 013 – 81283
rolferiksson@brevet.se

Man skulle kunna säga att husförhörlängderna är ett slags betygsböcker. Kyrkan noterade församlingsbornas kunskap inom olika områden. Men vad kan nutidens svenskar? I Västra Frölunda anordnade hembygdsföreningen ett nutida husförhör. DIS-medlemmen Berit Johansson var med och berättar här om "förhöret".

I Västra Frölunda provade man på husförhör på ett nytt sätt

I Västra Frölundas hembygdsförenings höstprogram utlystes att husförhör skulle hållas på Tofta Nordgård.

Det här var förra hösten och vi var ett 20-tal personer (äldst var 95-åriga Albin Andersson) samlade i Tofta Nordgård, f.d. komministerbostad till Västra Frölunda församling. I dag har hembygdsföreningen sin verksamhet där.

Gammal tramporgel

Sigbritt Jenhed, vice ordförande i hembygdsföreningen hälsade alla välkomna och lämnade över till komminister Pernilla Törnqvist. Hon började med en andakt, därefter sjöngs två gamla psalmer till musik på en gammal tramporgel. Kyrkoherde Thomas Elg fortsatte med att läsa evangeliet som gick i Allhelgonahelgens tecken.

Kaffe med dopp serverades av hembygdsföreningens damer. Det blev en samvaro med mycket fin gemenskap och många "goa" skratrar.

Förkovra katekeskunskaper

Husförhör föreskrevs i 1686 års svenska kyrkolag och 1726 års konventikelplakat. Syftet var att prästen skulle kontrollera och förkovra sina församlingsbors katekeskunskaper.

Husförhör hölls med några byar eller hushåll, "rotar", i taget. De för ändamålet upprättade husförhörlängderna utgör det äldsta folkbokföringsmaterialet.

Bekännelseskraft

Luthers Lilla Katekes tillhör Svenska kyrkans bekännelseskrafter.

- Det är en av de genom tiderna mest spridda böckerna, eftersom den finns med i psalmboken, som fun-

nits i alla hem.

- Den kallades för "gemene mans bibel" och är en mycket kort sammanfattning av den kristna tron – vad en kristen nödvändigt måste känna till.
- År 1878 stadfästes den i sin nuvarande form och blev skolans officiella lärobok i kristendomsundervisning och lärobok i kyrkans undervisning.

Jämmerlig nöd

Varför Martin Luther skrev denna katekes, berättar han själv i förtalet till lilla katekesen:

- Jag [har] drivits och nödgats genom den beklagliga, jämmerliga nöd, som jag helt nyligen lärt känna, då jag varit ute som visitorator. Hjälp käre Gud, så mycket elände jag sett! Det olärda folket, särskilt i byarna, vet ju alls ingenting om den kristna läran, och tyvärr äro många kyrkoherdar alldeles oskickliga och oförmögna att ge undervisning.

Pedagogiska råd

Förutom denna katekes, denna lärobok, så ger även Martin Luther pedagogiska råd hur den skall läras ut bland barn och ungdomar.

- För det första skall prästen framför allt akta sig att använda olika texter och formuleringar till de Tio budorden, Fader vår och Tron och Sakramenten, utan han skall ha samma formulering jämt, hålla fast vid den och alltid begagna den.

Ty ungdomen och enfaldigt folk måste man lära en bestämd text och formulering. Annars förvillas de lätt, om man lär den ett i dag och ett annat nästa år, som om

man vill göra det bättre. Därmed blir all möda till ingen nytta.

Visa lärdomen

Men till vuxna utbildade människor var pedagogiken en annan.

- Men om du predikar för lärda eller bildade personer, må du visa din lärdom och göra dessa stycken så växlande du kan, och vrida dem, så mycket du förmår.

Förhör varje vecka

För att kunskapen i kristendom skulle upprätthållas så ålägger Martin Luther husfadern att varje vecka minst en gång förhöra sina barn och sitt tjänstefolk "för att så utröna, vad de i katekesen veta och lära sig, samt, där de intet kunna, med allvar tillhålla dem att lära sig den".

Då jag inte varit med på något husförhör tidigare var min nyfikenhet stor på hur katekesförhör går till i modern form.

Svaret var enkelt: Ett husförhörskryss. En del av frågorna spelades på den gamla orgeln.

Aha-upplevelser

Komminister Pernilla Törnqvist läste senare upp de rätta svaren, det var många "aha" när vi fick facit.

Husförhöret som hade många glada skratt avslutades med Husförhörsvisan.

Nu är det din tur att svara på frågorna i dagens husförhör. De frågor som spelades på den gamla orgeln dessa frågor är här omgjorda så att de kan läsas. Så håll till godo och försök lösa korsordet. Rätt svar finns på näst sista sidan i denna tidning.

BERIT JOHANSSON

Testa dina egna kunskaper

Dubbelfråga

Lodrätt 1 och vågrätt 3

Vad skall man inte bära enligt åttonde budet?

Lod 1 = substantiv obest. form elva bokstäver.

Våg 3 = adjektiv sex bokstäver.

Lodrätt 2

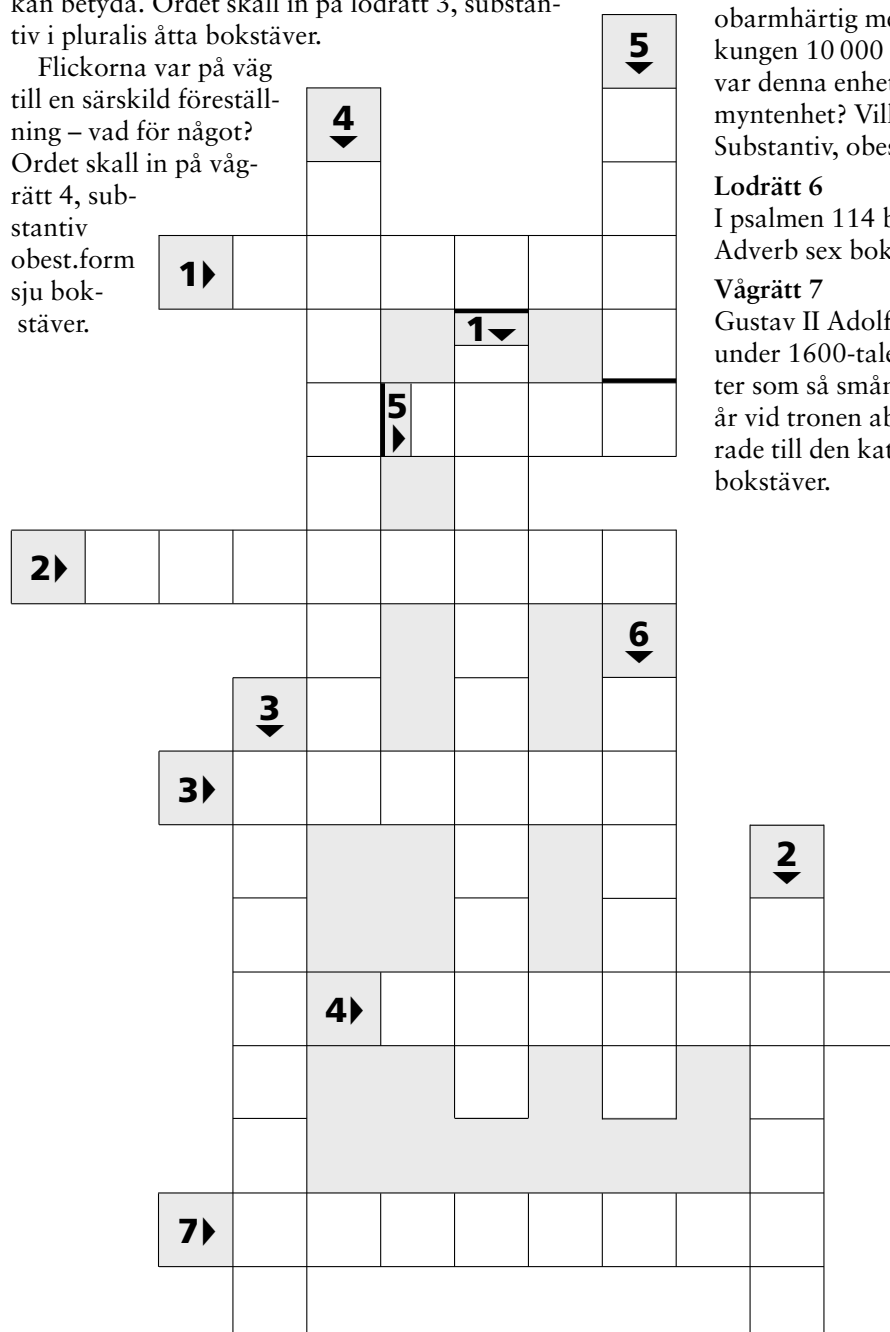
Namnet på det vatten där Jesus döptes? Substantiv sex bokstäver.

Dubbelfråga

Lodrätt 3 och vågrätt 4

I Matteus kap 25 berättar Jesus en liknelse om tio flickor där några var kloka och några var oförståndiga. I vår gamla översättning av Nya testamentet finns ett synonymt ord till oförståndig eller t o m dåraktig, som det kan betyda. Ordet skall in på lodrätt 3, substantiv i pluralis åtta bokstäver.

Flickorna var på väg till en särskild föreställning – vad för något? Ordet skall in på vågrätt 4, substantiv obest. form sju bokstäver.

Vågrätt 1

I vilken stad är Paulus född? Substantiv sex bokstäver.

Lodrätt 4

Paulus skrev många brev som är samlade i Nya testamentet. Ett av dessa brev var sänt till vilka då? Substantiv, best. form, pluralis, nio bokstäver.

Lodrätt 5

Vid vilken kyrkoårstid spelas denna psalm? "Vad ljus över griften..." fyra bokstäver.

Vågrätt 5

Vad är förnamnet på denna psalmförfattare? "Blott en dag ett ögonblick i sänder..." fyra bokstäver.

Vågrätt 6

I liknelsen i Matt 18:24 handlar det om en kung och en obarmhärtig medtjänare. Tjänaren var från början skyldig kungen 10 000 – inte kronor, men vad då? Från början var denna enhet ett viktmått som sedan kom att bli en myntenhet? Vilken?

Substantiv, obest. form, pluralis, åtta bokstäver.

Lodrätt 6

I psalmen 114 börjar vers 1 och 3 med detta ord – vilket? Adverb sex bokstäver.

Vågrätt 7

Gustav II Adolf kämpade för reformationen i Tyskland under 1600-talet. När han dog efterlämnade han en dotter som så småningom kröntes till drottning. Efter några år vid tronen abdikerade hon från kronan och konverterade till den katolska läran. Vad hette hon? Förnamn åtta bokstäver.

**HALLANDS
GENEALOGISKA
FÖRENING**

**400 CD-skivor
från Halland**

Mantalslängder församlingsvis
Kyrkoböcker 1895–1934
Bouppteckningsregister
Vigselregister

beställning via HGF:s bokhandel
www.genealogi.se/halland
Fiskaregatan 17, 302 38 Halmstad
Telefon 035-12 82 72

Claes Embäck vill blåsa liv i DIS-verksamheten i Gävle-området

En släktforskare är en släkthistoriker, alltså en del av den historiska forskningen. Det ställer speciella krav på källkritik.

Källhantering var ämnet när drygt 20 personer träffades i Gävle i mitten av oktober för en genomgång, som leddes av Disgenfaddern Claes Embäck.

DIS-Mitt har under många år haft tyngdpunkten av sin verksamhet förlagd till Sundsvallstrakten. I den södra delen av DIS-Mitt-området (främst Gästrikland) har anordnats träffar någon gång per år. Det är något som Disgenfaddern Claes Embäck tänker ändra på.

– Jag vill att engagemanget ska öka och att fler ska engageras, säger han.

Därför kallade han i slutet av augusti till en första träff i Gästriklands Genealogiska Förenings lokaler i stadsdelen Andersberg. Trots att det var oväder i Gävle den kvällen kom det omkring 15 DIS-medlemmar från Gästrikland och norra Uppland. Kvällen handlade om

DIS och DIS-Mitts organisation samt om nyheterna i Disgen 8.1b.

– Det var den första träffen i en serie träffar som är planerade, säger Claes Embäck.

Varannan månad

Meningen är att det ska anordnas en träff varannan månad. På det sättet blir fler engagerade och förhoppningsvis kan fler ställa upp som faddrar. Claes Embäck är för närvarande ensam Disgenfadder i Gästrikland, men ordnar ändå träffarna, berättar om DIS i landskapets släktforskarföreningar och är kursledare i DIS-kurser som anordnas

av Medborgarskolan.

Den första träffen fick deltagarna komma med önskemål om framtida teman. Källhantering, bilder/bildbehandling, släktböcker och problemlösarkväll var några önskemål. Och i oktober var det därför dags för temat källhantering.

Drygt 20 personer hade kommit. Embäck gick igenom hur man definierar primära och sekundära källor. Deltagarna fick bland annat lära sig att uppgifter om födelsedag, vigsel, dödsdag och in/utflyttning i husförhörlängderna är andrahandskällor (sekundära). De baseras nämligen på ministerialböckerna som är

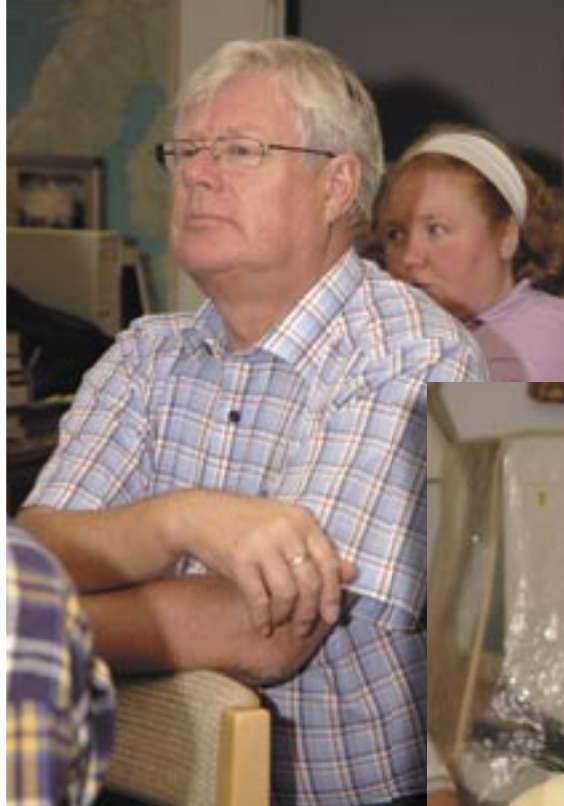

FOTO: BERNT STENMARK

*Intresserade deltagare
var Lars Debrén (ovan),
Lilian Bäckström och
Bo Näsström, samtliga
från Gävle.*

förstahandskällan (primära).

Muntliga källor kanske inte är så gamla och ursprungliga som de först uppfattas vara. Kolla också och analysera syftet med skriftliga källor. De har i allmänhet inte tillkommit som underlag för släktforskning.

Strukturen

Informationen och samtalet kring källor knöts till Disgen. Claes Embäck gick igenom strukturen i programmet. Han gick igenom hur man registrerar källor och citat och hur man på olika sätt gör utskrifter.

Alla tycktes vara nöjda då träffen led mot sitt slut och man diskuterade ytterligare några tänkbara teman för framtida träffar.

– Jag tror att engagemanget på det här sättet kommer att öka i området, framhåller Claes Embäck.

BERNT STENMARK

Säkrare Internet med DNSSEC

Standarden DNSSEC kan göra Internet betydligt säkrare genom att skydda det kritiska domännamnssystemet, DNS. Standarden är förhållandevis enkel att införa. Det visar en rapport från Post- och telestyrelsen, PTS.

DNS, Internets "adressbok", är avgörande för att e-post ska nå rätt mottagare och för att en användare ska komma till rätt webbplats. Samhällets beroende av DNS kommer dessutom att öka när tjänster som ip-tv och ip-telefoni får fler användare. Men systemet är sårbart – ett infekterat DNS kan leda till att en angripare i det fördolda kan dirigera om e-post, stjäla information via falska webbplatser eller störa ekonomiska transaktioner och kommunikation.

Den svenska toppdomänen .se, som administreras av II-stiftelsen, blir först i världen med att införa DNS Security Extensions, DNSSEC – en säkrare teknik för namnuppslagning på Internet. DNSSEC arbetar med digitala signaturer och därför blir systemet, och därmed den svenska delen av Internet, mycket säkrare.

Men för att DNSSEC ska fungera i Sverige måste tekniken även införas på lägre nivåer i DNS – bland annat på de namnservrar som hanteras av företag, myndigheter och Internetoperatörer.

PTS har låtit genomföra ett installationstest av DNSSEC. Det visar att införandet av standarden generellt sett är enkelt att genomföra för namnservroperatörer. Det som saknas är vissa automatiserade och standardiserade verktyg samt att det införs stöd för DNSSEC på alla typer av plattformar.

PTS förhoppning är att rapporten även ska kunna användas som handbok för de namnservroperatörer som önskar införa DNSSEC.

PTS har vid två tillfällen lämnat rapporter till regeringen angående strategi för ett säkrare Internet i Sverige. Rapporten "Ökad tillit till Internet genom förbättrad säkerhet i domännamnssystemet" är en del av detta arbete.

Föreningen DIS deltog även i år på Bok- och biblioteksmässan i Göteborg den 21-24 september. Kjell Weber är en av DIS styrelseledamöter som man oftast ser på släktforskar dagar och mässor. Han berättar här om dagarna på bokmässan.

Fyra dagar på bokmässan

Kent Lundvall i DIS Väst planerade bemanningen av DIS monter med DIS Västs flitiga medlemmar. Tillsammans med Ragnhild Bergström från DIS expedition planerade jag monterns utseende och innehåll.

Vi hade två "stationer" som demonstrerade Disgen – eller Disbyt i första hand, men vi gav oss på att visa det man frågar efter: befolkningsskivorna, Genline eller vad som helst. Vi kunde ofta efter sådana udda demonstrationer direkt hänvisa besökare till släktforskarförbundets monter vägg i vägg, för att där inhandla skivor eller lämpliga böcker. Vi kunde också hänvisa till arkivens eller Svarts monter i närheten.

Medlemskap över disk

Ytterligare en "station" var DIS expedition som bemannades av Ragnhild och DIS Väst ordförande Anita Gartz. Här sålde man medlemskap och program direkt över disk samt informerade om alla våra regionföreningar. Utöver denna bemanning hade vi två personer som pratade med folk i gången utanför montern.

De som stod på håll och inte kom fram kunde ofta "ledas" fram till en av våra stationer, om det var ledigt. Eventuellt skulle vi behöva ytterligare en "station", eftersom en del fick vänta länge innan de kom till tals.

"Krypa" nära besökaren

I år fungerade möbleringen bättre än förra året. Vi hade vänt borden så att kortsidorna kom ut mot publiken. På så vis satt jag och min besökare intill varandra på samma sida av bordet.

Då kunde man "krypa" så nära besökaren som det behövdes för att ändå höra och förmedla budskapet – trots högt ljud från högtalare med rappare, och musik till sydafrikanska dansare i montern intill.

De besökare som jag mer eller mindre ingående visade Disgen och annat

för, räknade jag med ett litet räkneverk. Denna siffra ligger till grund för uppskattningen att vi i montern mer eller mindre ingående pratade med fler än 800 personer under mässans fyra dagar – torsdag till söndag.

Sprider kunskap

Vi fick 22 nya DIS-medlemmar direkt på mässan och många fler verkade mycket intresserade. En del ville tänka på saken och återkomma angående medlemskap efter mässan. Man skall då tänka på att besökarna på torsdag och före kl 14 på fredag är branschfolk, som i sin tur sprider kunskap om oss på bibliotek och skolor m.fl. ställen. Alla som lämnade oss hade någon typ av broschyr i händerna.

Vi hade en del strul med biljetter till vår egen personal, men det vet vi nu hur vi skall ordna nästa år. Det är jobbigt men mycket roligt att delta i en sådan här mäsas.

En del användare av Disgen kontaktade oss och hade frågor om hur man löser vissa udda registreringar. Det är intressant att få ta del av de eventuella svårigheter som användarna brottas med. I nästan alla fall kan det lätt lösas och besökaren antecknar febrilt samt lämnar oss med en glad och belåten min.

Roligt med tuffa ungdomar

Vi möter också dem som efter en kort presentation av Disgen genast beslutar sig för att nu och här köpa program-

FOTO: KJELL WEBER

På bilden ovan informerar ordförande i DIS-Väst, Anita Gartz, en av besökarna på bokmässan. Till vänster har kameran fångat artikelförfattaren Kjell Weber (till höger på bilden) i samma situation.

FOTO: JAN NILSSON

met och bli medlem.

Bland det roligaste är att få prata med tuffa ungdomar i tonåren och förklara programmets funktion för dem. De snappar budskapet och är så ivriga att man inte hinner prata färdigt om en detalj förrän de frågar om nästa och nästa på en gång.

Misstänksamma

Deras min och kroppsspråk då man visar deras släkt på Disbyt eller någon av befolkningsskivorna är obetalbar. En del hoppar högt av glädje, en del blir lite misstänksamma mitt i glädjen och frågar hur det kommer sig att vi har hela deras släkt registrerad.

Kort sagt dom är för härliga, öppna och omedelbara.

FOTO: KJELL WEBER

Stort tack till Ragnhild och alla er i DIS Väst som bemannade montern.

DIS styrelse beslutade den 8 oktober att vi skall delta även nästa år. Det finns vilda planer på att helt förändra montern. Troligen slopar vi projek-

torn och ordnar ”ståbord”, på ett sätt så besökarna kan gå in i montern och träffa oss vid olika bord.

Vi får se hur det blir. Kom och besök oss – du är välkommen.

KJELL WEBER

Frågor och svar om släktforskning på en Mac-dator

Under sommaren är det lugnt på Macfadder-fronten – men trots det har det droppat in en del frågor sedan förra Macspalten. Svaren kan vara av intresse för andra Reunion-användare.

MACSPALTEN

En av frågorna:

”Hur går det till om man skall föra över några personer från en familjefil till en annan?”

Svar:

Börja med att under Arkiv i menyraden skapa en kopia av de familjefiler som skall bearbetas – så finns det säkerhetskopia om något går snett.

Öppna Index och markera personen/personerna som skall flyttas och eventuellt raderas.

Under Arkiv, Import/Export, markera Exportera Gedcom. (Det är viktigt att bara de personer som skall flyttas/raderas är markerade)

Spara den skapade filen t.ex. på skrivbordet och importera den sedan till den ”andra familjefilen”.

Obs! Den ”flyttade” personen/personerna finns kvar i den ”första familjefilen”.

Vill man ta bort personen/personerna gör man det under Arkiv, Radera personer, markera Radera markerade personer.

Eventuella kopplingar till t.ex. föräldrar och barn får utföras i den ”andra familjefilen”.

Föra över till PC

Ytterligare några frågor:

1) I vår släktförening har jag på min Mac (Mac OS X) under en tid lagt in uppgifter om en gren av släkten i mitt program Reunion 8.

Tanken är att en annan släktmedlem ska lägga in uppgifter om en annan gren av samma släkt men hon

har en PC. Jag har en mängd data om ”hennes” gren också som jag vill kunna delge henne och vi behöver kunna utbyta information.

Hur ska vi gå tillväga och vad rekommenderar du för program till henne?

2) Jag har läst om för- och nackdelar med att ha flera familjefiler på Reunion. Mitt problem är att jag, förutom att för släktföreningens räkning kartlägga ättlingarna till en proband (jag är själv en av ättlingarna) också skulle vilja lägga upp min egen antavla som f.n. existerar huvudsakligen i pappersform och diverse tabeller i worddokument.

Blir det strul om jag lägger upp min antavla också? Jag förekommer då i båda uppställningarna d.v.s. i ättlingsförteckningen samt i antavlan.

Kan man avgränsa dem från varandra på något sätt eller ”vet” varje familjefil eller anförteckning vad som finns i programmets övriga filer och ”stör” de varandra?

Förmedla till andra

Jag skulle så gärna vilja meddela mina forskningsresultat – till att börja med antavlan – till andra intresserade i Forskarkatalogen. Bör jag förresten hellre dela upp det i pappas respektive mammas antavla?

Men har för avsikt att inom kort lägga in några porträtt både i Rötter och i Reunion 8. Har du något särskilt tips att ge där?

Min son har börjat skanna in några

Helge Olsson kunde man träffa i Dis Mac-hörna under släktforskardagarna i Nacka.

bilder enligt de direktiv som anges i Rötter. Samma bilder bör väl kunna läggas in i Reunion 8?

Svar:

1) Du gör en Gedcom-fil som importeras i ”den andre släktmedlemmens”, t.ex. Disgen 8.1.- program. Sedan kan ni i fortsättningen byta uppgifter via Gedcom-filer.

2) En person får förekomma endast en gång om flockarna skall slås samman.

Det är alltså inga problem om en person förekommer i flera flockar om flockarna inte slås samman.

En flock för mamma och en för pappa är att föredra – men du får förekomma endast i den ena flocken.

Bildbehandling är kapitel för sig.

Frågan är vad du har för planer med bilderna, – skall de endast visas på skärm räcker en upplösning på 72 dpi – har du för avsikt att skriva ut dem på papper t.ex. i en släktbok bör upplösningen vara minst 300 dpi och storleken ca 15 cm.

Skanna in en originalbild i tiff-format med en upplösning på 600 dpi.

Sedan kan du från den göra erforderliga bilder i jpg-format och med den upplösning som för tillfället är aktuellt.

En fråga om numrering

Vår macfadder i Hudiksvall, Gunilla Hermander hur fått frågan "Hur numrerar man en Anlista/Antavla?"

Gunilla ger följande svar:

Moment 1:

1. Gå till aktuell person som skall vara proband. Anlista med numrering.
2. Gå till övre menyraden. Klicka på Sök – Markera grupper.
3. Markera anor till aktuell person. Kryssa först i Avmarkera alla och Markera sedan aktuellt par.
4. Klicka på Markera.
5. Klicka på Stäng.

Nu vet vi vilken person som anorna ska utgå ifrån.

Moment 2:

1. Gå till övre menyraden. Klicka på Verktyg – Numrering – Anor.
2. Kryssa för aktuell person, Generationsprefix, Stanna på duplikat (om du ej vill ha med dubletter), Rensa alla Annummer först.
3. Klicka på Tilldela.

Nu är själva numreringen utförd.

Moment 3:

1. Gå till övre menyraden. Klicka på

Skapa – Anlista.

2. Kryssa i aktuell person.
 3. Kryssa i önskat antal generationer som skall tas med i utskrift.
 4. Filter – kryssa i det som önskas.
 5. Ta med – kryssa i källor och föredragna bilder om du vill ha med det.
 6. Rubrik – skriv önskad rubrik.
 7. Layout – Välj Definiera Layout.
 8. Personfält – kryssa i vad du vill ha med i utskrift.
 9. Familjefält – som ovan.
 10. Fäst vid namn – kryssa i Annummer.
 11. Blandat – Underrubrik, välj Generation.
 12. Kryssa för Sidbrytningar, Lista barn och ta med Memo för händelser, om du vill ha med det vid utskrift.
 13. Klicka på Spara.
 14. Destination – Ställ in önskat ordbehandlingsprogram för utskrift.
 15. Klicka på Öppna.
- Nu visas din Anlista/Antavla.

Släktforskardagarna

Släktforskardagarna i Stockholm den 12 och 13 augusti.

Vi hade under de två dagarna i

Nacka Strand en liten monter vi kallade Mac-hörnan, där vi visade de båda släktforskningsprogrammen för Macintosh – Reunion och MacStamträd.

Vi blev glatt överraskade över det stora intresse som de besökande visade vår lilla monter.

Många Macanvändare, som vi som Macfaddrar tidigare haft kontakt med per telefon och post – fick vi nu till vår glädje träffa personligen. Vi fick naturligtvis också träffa många nya trevliga människor, som vi diskuterade släktforskning och släktforskningsprogram med.

Två mycket stimulerande dagar i Stockholm.

Visade två program

Det var Gunilla Hermander och undertecknad, som ansvarade för Mac-hörnan och som hade nöjet att demonstrera och visa de båda släktforskningsprogrammen.

Gunilla med sin iBook i Mac-hörnan under Släktforskardagarna den 12–13/8.

HELGE OLSSON

MAC- O REUNION-FADDER

HELGE@DIS-SYD.SE

W1.410.TELIA.COM/~U41018040/

Normalt ligger det mycket arbete bakom det material som man successivt skriver in i Disgen. I vissa fall kan ett ambitiöst och noggrant forskningsarbete betraktas som ett livsverk. När bärbara datorer blir allt vanligare blir det även så att vi ofta hoppar över steget att skriva med penna och papper och istället registrerar direkt i datorn. Att skaffa sig säkra och bra administrativa rutiner för sitt släktforskningsmaterial i Disgen är inte särskilt svårt. Det svåra är att själv hålla sig till rutinerna.

DISGEN I TVÅ DATORER

– med en eller två användare

AV INGVAR KÄRRDAHL

Antalet datorer ökar ständigt och det är inte längre ovanligt med två eller flera datorer i ett hushåll. Datorernas prestanda ökar medan priserna sjunker. Detta har under åtminstone de två senaste åren varit mycket tydligt för de bärbara datorerna. För en släktforskare är det också väldigt smidigt att kunna ta med sig en dator till forskarsalen, anbytarträffen eller släktkalaset.

Hur hanterar man då Disgen i dessa fall? Disgen får du lov att installera på flera datorer i ditt hem. Men hur hanterar du datauppgifterna? Här gäl-

ler det att tänka till utifrån den egna situationen.

I den här artikeln ska jag försöka reda ut en del begrepp och åtminstone komma med några typfall som du sedan kan tillämpa efter ditt eget behov. De valda typfallen omfattar registrering och administration. Typfallen bör betraktas som mallar och klargörande av hur Disgen kan och bör hanteras i olika situationer.

En dator och en, två eller flera användare

Normalsituationen, eller i varje fall där vi startar när vi första gången börjar använda Disgen, är att vi in-

stallerar programmet i en dator. Det är säkert så vi alla har börjat använda Disgen.

Förutsättningar

- 1 En dator, en användare
- 2 En dator, två användare
 - a Två personer släktforskar i var sin släkt
 - b Två personer släktforskar i gemensam släkt

Typfall 1

En dator, en användare

Det är bara du i familjen som använder Disgen. I det här fallet är Disgen mycket enkelt och okomplicerat att administrera.

Det viktigaste du behöver tänka på är att skaffa dig rutiner för att säkerhetskopiera de uppgifter som du själv skrivit in i Disgen. Dina uppgifter finns lagrade i det som jag kallar för Disgens databas och den finns i Disgens datamapp (Dg8Data).

En annan betydelsefull åtgärd är att alltid uppdatera till Disgens senaste version.

Typfall 2a

En dator, två personer släktforskar i var sin släkt

Låt oss anta att både Anna och Bertil släktforskar. Detta ger oss genast två olika sätt för hanteringen och arbetet med Disgen.

Den första åtgärden är att skapa två datamappar och ge dessa unika namn. I den här situationen föreslår jag namnen: "Dg8Data_Anna" respektive "Dg8Data_Bertil" (utan citat-

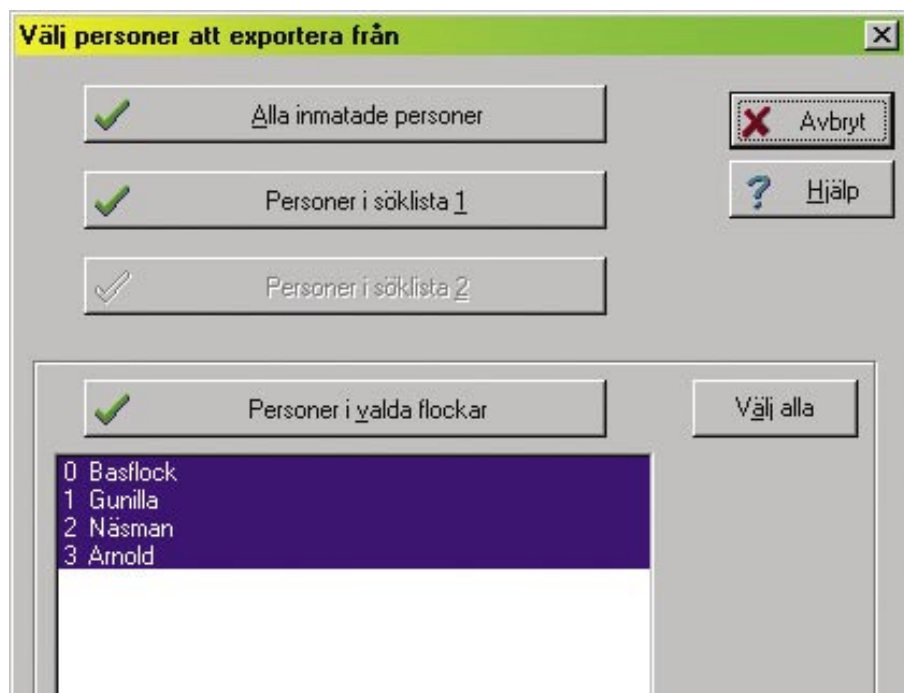

Bild 1

tecken). Beträffande namnändring se faktaruta.

När Anna eller Bertil öppnat Disgen för att arbeta med sitt material så kontrollerar de längst ner till höger på skärmen vilken av databaserna som är aktiv dvs. vald. Om t.ex. Anna ser att den aktiva datamappen tillhör Bertil så går hon in på Inställningar/Systemet och ändrar till sin datamapp. För övrigt är detta helt jämförbart med typfall 1.

Typfall 2b

En dator, två personer släktforskar i gemensam släkt

Detta förhållande är helt jämförbart med typfall 1 bortsett från att två personer vid skilda tillfällen registrerar i samma datamapp.

Två eller flera datorer och en, två eller flera användare

Förutsättningar

För att kunna visa olika typfall ba-

serar jag mina exempel på nedanstående förutsättningar. I samtliga fall gör jag exemplen på två datorer, en stationär och en bärbar och Disgen är installerat på båda. En eller två personer i familjen släktforskar och registrerar i Disgen. Operativsystemet är Windows XP. Exempelen kan sedan appliceras på flera datorer och fler än två användare.

3 Båda datorerna är fristående enheter

a En person släktforskar och använder båda datorerna

b Två personer släktforskar i var sin släkt och båda använder båda datorerna

c Två personer släktforskar i gemensam släkt och båda använder båda datorerna

4 Datorerna är sammankopplade i nätverk

a En person släktforskar och använder båda datorerna

b Två personer släktforskar i var sin släkt och båda använder båda datorerna

c Två personer släktforskar i gemensam släkt och båda använder båda datorerna

Egentligen är inget av dessa fall särskilt svårt rent datormässigt. Det svåra är att bestämma sig för vilka rutiner man ska tillämpa och det kanske svåraste är att disciplinerat följa dessa.

Vid beskrivning av arbetsgången använder jag beteckningen "Dator H" för den stationära hemmadatorn och "Dator B" för den bärbara.

Typfall 3a

Fristående datorer. En person släktforskar och använder båda datorerna

Alternativ 1. När du i någon av datorerna har skrivit in nytt material eller gjort någon ändring i Disgen så tar du en säkerhetskopia. Säkerhetskopian läser du in i Disgen i den andra datorn när du startar den nästa gång. Detta

Bild 2

innebär att du alltid har ditt senaste datamaterial i båda datorerna.

Alternativ 2. Betrakta dator H som huvuddator där du ömt vårdar din databas i Disgen. Du kör inte in något material varken med säkerhetskopiering eller på annat sätt från dator B. I dator B skapar du en söklista med de personer som blivit ändrade eller är nya under den tid då du varit ute på vift med dator B (se Faktaruta). Sedan tar du fram personuppgifterna på dessa och skriver in förändringarna i dator H. Då ser du och kan kontrollera och korrigera eventuella felaktiga uppgifter som i all hast skrevs in på släktkalaset, ibland även av någon annan än dig själv. Det här alternativet är något långsammare men betydligt säkrare och jag vill gärna rekommendera den här metoden.

Typfall 3b

Fristående datorer. Två personer släktforskar i var sin släkt och båda använder båda datorerna

I det här fallet är det lämpligt att i båda datorerna installera två datamappar.

Vi kallar, som tidigare, personerna för Anna och Bertil och ändrar datamapparnas namn till "Dg8Data_Anna" respektive "Dg8Data_Bertil" (obs utan citattecken). Beträffande namnändring se faktaruta.

Efter den här åtgärden kan båda personerna välja att arbeta enligt alternativ 1 eller 2 i typfall 3a. De båda personerna behöver inte heller välja att arbeta enligt samma alternativ.

Typfall 3c

Fristående datorer. Två personer släktforskar i gemensam släkt och båda använder båda datorerna

Alternativ 1. Om Anna och Bertil inte forskar och registrerar i Disgen samtidigt i var sin dator så kan den här situationen lösas enligt typfall 3a.

Alternativ 2. Anna och Bertil sitter vid var sin dator och registrerar samtidigt olika uppgifter i var sin databas. Nu erhålls således två varianter av den gemensamma forskningen. Detta utesluter helt möjligheten att använda säkerhetskopiering för att slå ihop datamaterialet. Alternativ 2 i typfall

3a är dock en mycket bra, säker och rekommendabel metod.

Alternativ 3. Betrakta t.ex. dator H som huvuddator. I dator B söker du fram ändrade och nya personer under aktuell tidsperiod. Sortera söklistan efter kolumnen med individnummer. Börja med lägsta numret och gör aktuella förändringar i personuppgifterna för de personer som redan finns i dator H. Efter hand som du gör ändringarna raderar du personen från söklistan i dator B. Till slut består då söklistan enbart av de personer som du har nyregistrerat i dator B och som alltså ska tillföras databasen i dator H.

Nu kan du exportera dessa personer med funktionen Verktyg/Exportera personer/Text – valda personer/Exportera/Personer i söklista 1. Bild 1. Innan du gör exporten måste du ställa in vilka uppgifter som ska exporteras. Bild 2. Beträffande notiserna så har Alla valts. Bild 3.

Den erhållna filen flyttar du över till dator H. Du ska nu importera dessa personer och det gör du med funktionen Verktyg/Importera personer. Markera Oförändrade för Efternamn och Förnamn samt markera Med omnumrering i alternativet Metod. Klicka därefter på Importera. Bild 4.

Databasen i dator H ska nu ha kompletterats med de nyregistrerade personerna.

Varning! Tänk på att omnumrering innebär att individnumren kommer att ändras. Om du i några sammanhang använder dig av individnummer som referens så kommer detta efter den här åtgärden att kunna peka på fel person.

Typfall 4a

Datorerna i nätverk. En person släktforskar, använder båda datorerna

Detta är egentligen det lättaste fallet att hantera och eliminerar i stort sett alla möjligheter att misslyckas.

Börja med att placera datamappen, Dg8Data, på lämplig plats i dator H. Gör nödvändiga inställningar i nätverket, dela ut enheter och mappar så att du kan nå datamappen från båda datorerna. Namna om datamappen till dagens datum (Dg8Data_åååå-mm-dd). När du är hemma så arbetar du mot denna datamapp oberoende av om du gör det från dator H eller B. Tänk på att du efter varje namn-

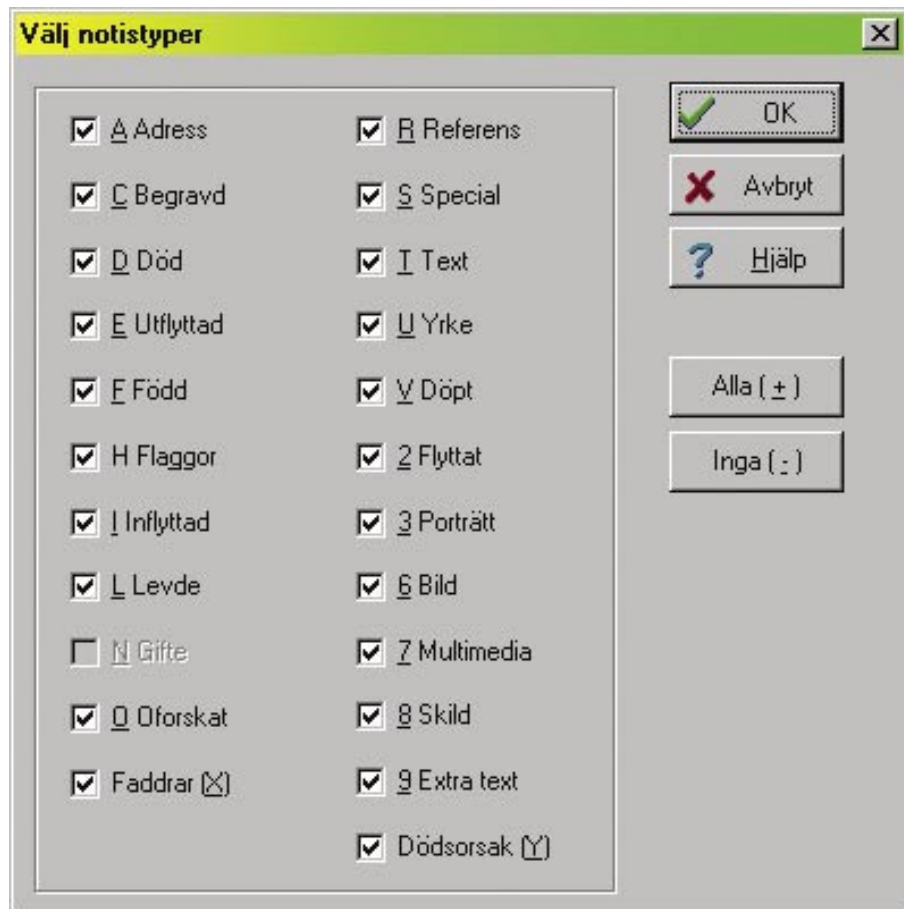

Bild 3

ändring av Dg8Data måste gå in i Inställningar/Systemet och välja datamappen med senaste datum. Gör den inställningen vid samma tillfälle i båda datorerna så riskerar du inte att av misstag arbeta i en äldre datamapp.

När du ska ut och resa med dator B gör du så här:

Alternativ 1.

- 1 Kopiera "Dg8Data_åååå-mm-dd" i dator H och placera kopian i Mina dokument i dator B.
- 2 Namna omedelbart om datamappen i dator B till nytt dags datum. När du nu är på resande fot arbetar du mot den här databasen.
- 3 När du kommer hem flyttar du datamappen från dator B till den gemensamma platsen i dator H. Därefter väljer du i båda datorerna, via Inställningar/Systemet, datamappen som du nyss flyttade från dator B. Denna datormapp är ju nu datamappen med det senaste datumet och därmed är det den datamapp som du ska fortsätta att arbeta mot. I dator H kommer det successivt att

finnas ett antal Dg8Data-mappar där du efter hand kan ta bort de äldsta.

Alternativ 2. Efter hemkomst med dator B kan du för uppdatering av databasen i dator H tillämpa principerna i typfall 3a alternativ 2.

Typfall 4b

Datorerna i nätverk. Två personer släktforskar i var sin släkt och båda använder båda datorerna

Nu skapar du först två datamappar med personernas namn enligt typfall 3b. Därefter kompletteras respektive mapp med datum enligt typfall 4a. Datamapparnas namn blir således "Dg8Data_Anna_åååå-mm-dd" respektive "Dg8Data_Bertil_åååå-mm-dd".

Beträffande placering, hantering och övriga åtgärder sker detta enligt typfall 3a.

Typfall 4c

Datorerna i nätverk. Två personer släktforskar i gemensam släkt och båda använder båda datorerna

Den här situationen är egentligen inte svår men ställer höga krav på ett disciplinerat arbete för att inte strula till det i databasen.

Alternativ 1. Anna och Bertil sitter hemma och släktforskar vid var sin dator. Eftersom Disgen inte är fleranvändaranpassat så kan Anna och Bertil inte samtidigt från var sin dator registrera i den gemensamma databasen. För att eliminera alla möjligheter till funktionsproblem i Disgen så bör Disgen endast vara öppet i en dator åt gången eftersom båda programinstallationerna jobbar mot samma datamapp.

Alternativ 2. Anna ska åka på en kusträff och räknar med att få lite kompletteringar till släktforskningen. Bertil stannar hemma och registrerar en del kompletteringar och lägger även till några nya personer. Anna tar därför en kopia på den gemensamma datamappen och lägger den i dator B.

När Anna kommer hem så börjar

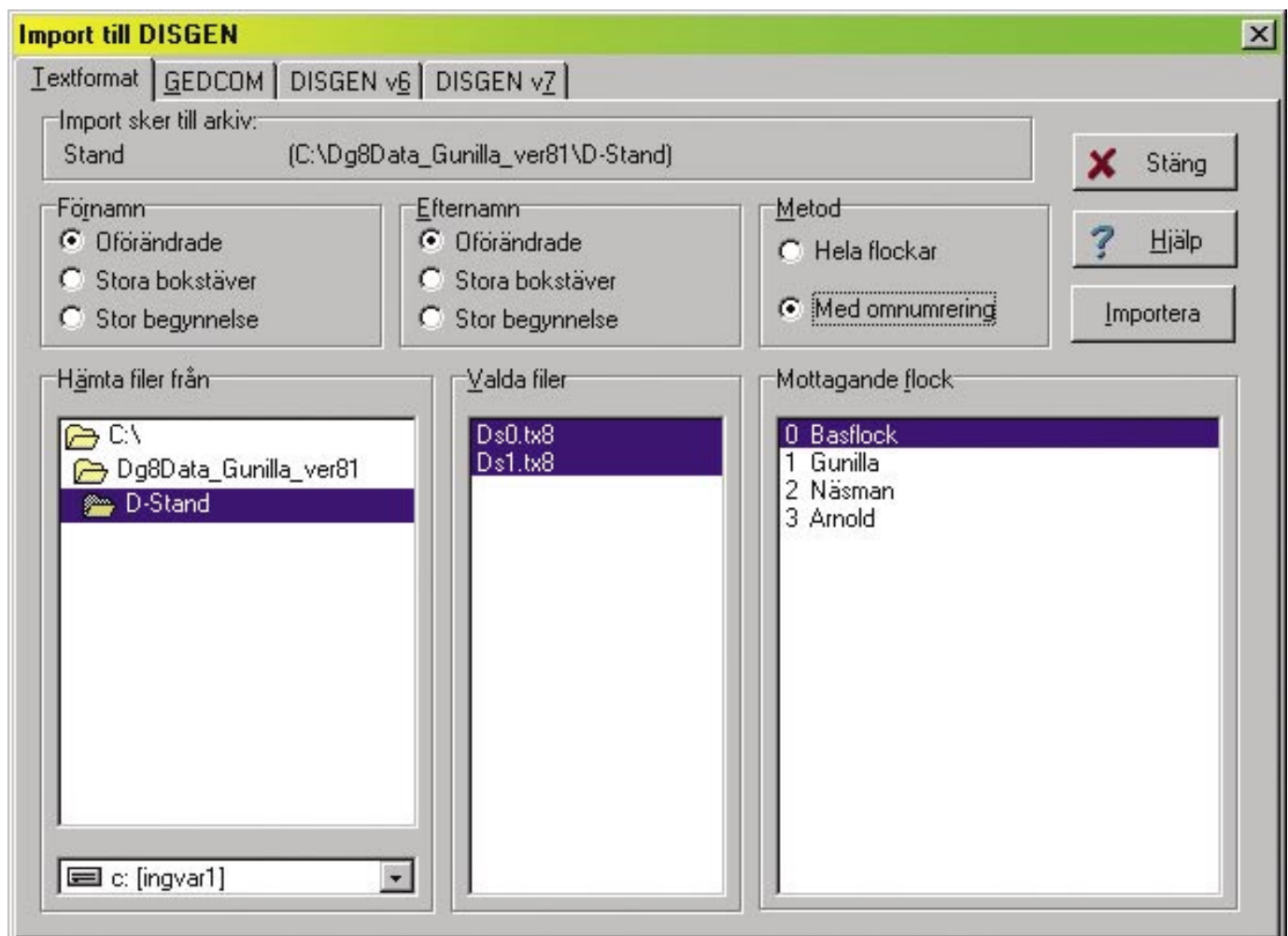

Bild 4

hon med att öppna de båda, nu olika, databaserna i var sin dator. Med hjälp av söklistan jämförs det nya materialet i datorerna. Det visar sig att det i dator B finns betydligt mycket mer nytt material. Det nya materialet från dator H förs därför över till dator B enligt någon av metoderna som beskrivs i typfall 3c alternativ 2 eller alternativ 3. Efter lämplig namnjustering flyttas slutligen datamappen från dator B till hemmaplaceringen i dator H.

USB-minne

USB-minnet kan i vissa fall vara ett utmärkt sätt att ta med sig hela sin Dg8Data-mapp istället för att släpa med hela sin egen dator. Det förutsätter emellertid att Disgen finns på den dator där du tillfälligt ska arbeta med ditt eget material. Du ska arbeta direkt mot din datamapp på USB-minnet. Du väljer den på normalt sätt med Inställningar/Systemet. Flytta alltså inte över din datamapp till den lånade datorn.

Extern hårddisk

Har du en extern hårddisk kan du använda den på samma sätt som ett USB-minne.

Säkerhetskopiering

I allt det arbete som beskrivits tillkommer en mycket viktig detalj – säkerhetskopiering. Slarva inte med säkerhetskopieringen. Kontrollera regelbundet att säkerhetskopiorna fungerar. Spara några säkerhetskopior bakåt i tiden. Även en äldre säkerhetskopia kan bli räddningen i nöden. Vill du veta mer om säkerhetskopiering läs i Diskulogen nr 73 "Lär dig mer om Disgen 8" artikel nr 13 på sidorna 24–27.

Sammanfattning

Du som läst den här artikeln har säkert också hittat vilket typfall som bäst passar in på din situation. Du har säkert också insett att det är dina egna forskar- och datorambitioner som gör att det kräver mer av dig när du jobbar med Disgen. Vissa detaljer i de fall som man själv gör mest krångliga kan tyckas lite besvärliga men vad är en extra stund vid datorn mot det stora och tidskrävande arbetet att forska fram alla uppgifter. ■

FAKTA

- Med nätverk syftas på varje typ av sammankoppling av datorer som gör att dessa internt i hemmet kan kommunicera med varandra.
- Administratör i datorn har tillgång till alla dess funktioner.
- Ensam användare i datorn har tillgång till alla dess funktioner.
- Eget konto i datorn innebär begränsad tillgång till dess funktioner. Begränsningarna bestäms av administratören.
- Administratör i nätverket har tillgång till alla dess funktioner.
- Dela ut enheter och mappar görs genom inställningar i Egenskaper för respektive enhet eller mapp. Dela ut innebär att göra materialet tillgängligt för andra användare i nätverket.
- Dis Arkiv erbjuder, medlemmar i Dis, unika förmåner för deponering av forskarmaterial.
- Lästips i Diskulogen nr 73. Artiklarna om säkerhetskopiering och uppdatering av Disgen innehåller värdefull information om Disgens datamapp. Här behandlas namnändring, placering och tillgänglighet samt vissa andra åtgärder som gäller underhållet av datamappen. Artiklarna finns på sidorna 24–29.
- Lästips i Diskulogen nr 72. Del 12 – Lär dig ändra utan rädsla, som visar lite om hur man kan jobba med flera datamappar och var man hittar dem.
- Dis hemsida: www.dis.se Här kan du leta upp tidigare artiklar i artikelserien www.dis.se/discus/ och klicka vidare på: 3. Disgen – Släktforskarprogrammet samt därefter på: Artikelserien – "Lär dig mer om Disgen 8".
- Sökning på tidsperiod i Disgen finns beskrivet i artikel i Diskulogen nr 71.
- Namnändra datafil görs genom att i Utforskaren högerklicka på filnamnet och sedan göra önskade ändringar. Avsluta med Enter. Fil eller mapp får ej användas när detta görs.
- Någon funktion för selektiv uppdatering mellan två databaser i Disgen finns inte.

Förbättringsförslag och felrapporter.

När du som Disgenanvändare har något förbättringsförslag eller har hittat något fel i Disgen behöver detta komma till Produktrådets kännedom. (Läs mer om Disgenorganisationen i Diskulogen nr 72 sid. 28).

Vägen till Produktrådet går via Disgens faddrar. Gör så här om du vill lämna:

Förbättringsförslag. E-posta till närmsta fadder och beskriv ditt förslag så tydligt som möjligt. Ange syftet med förslaget och beskriv vilka förbättringseffekter som ditt förslag innebär. Faddern kontrollerar om det finns liknande förslag eller om utveckling pågår i den riktning du föreslagit. Om ditt förslag är helt nytt så lägger faddern in det i Disgens rapportsystem där det får ett unikt nummer. Om liknande förslag redan finns

så kompletteras dessa rapporter med dina synpunkter.

Felrapport. Även här ska du kontakta en fadder via e-post. Beskriv felet detaljerat. Faddern ser efter om felet redan observerats och kompletterar tidigare felrapport med sådana uppgifter från dig som eventuellt inte framkommit i tidigare rapport. Om felet som du rapporterar inte finns registrerat så försöker faddern att med din beskrivning reproducera felet. Därefter lägger faddern in en felrapport i Disgens rapportsystem.

Begär av din fadder att få besked om vilka åtgärder han vidtagit med din förbättrings- eller felrapport. Alla rapporter i Disgens rapportsystem behandlas av Produktrådet eller utvecklare.

INGVAR KÄRRDAHL

ANSVARIG FÖR FADDERVERKSAMHETEN

InForum

En virtuell kunskapsbas för släkt- och hembygdsvetenskap

Rationalisera och publicera din forskning med hjälp av InForum på Internet!

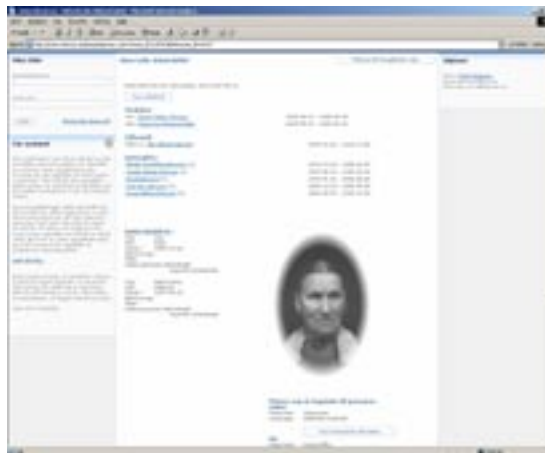
Ett plattformsoberoende verktyg för hantering av plats-, person-, dokument- och föremålsdata integrerat med geokoordinering.

I systemet kan du koppla ihop platser med personer, bilder och tillhörande dokument på ett mycket överskådligt sätt.

Du kan importera och exportera Gedcom-filer så du enkelt kan flytta dina uppgifter från eller till ett vanligt släktforskningsprogram. Överskådlig sammanställning över personer och platser kan du ta ut på skrivaren. Enkla an- och släkttavlor går att skriva ut.

Du kan koppla personer till de platser de har varit bosatta på under olika tidsperioder och visa dem på en karta. Koordinaterna hämtar du från en vanlig digital karta typ Gröna Kartan. I kommande version skall det gå att hämta koordinaterna direkt från systemets karta. För varje plats som du registrerat personer på kan du ta fram listor över vilka människor som bott på platsen. Du knyter bilder och dokument till personer och platser med enkla handgrepp.

Redigeringsverktyget når du via Internet och du kan alltid nå din del i databasen bara du har tillgång till Internet, t.ex. när du sitter och släktforskar vid en dator på biblioteket. Det enda du behöver är ett inloggningsnamn och ett lösenord. Vill du prova själv kan du ta kontakt med oss.

Kontaktpersoner

TeleForum Östra Ed AB,
David Fogelberg, försäljning konstruktion
samordning
0123-456 70, 0705 23 30 69
Lars Carlsson, systemutveckling
0123 456 74
Andreas Raninger, systemutveckling
0123 456 76
Fax: 0123-456 71
E-post: inforum@teleforum.se

Rationalisera och publicera din forskning
med hjälp av Internet
www.inforum.se

Abonnemang och cd-skivor

I stugan kan du forska i mer än hundra cd-skivor. Du kan också forska med hjälp av ett antal abonnemang på Internet som t.ex. folkräkningar i USA och Sverige, Genlines skannade kyrkböcker i Sverige och lokala databaser för Östergötland och Linköping.

Besöksadress

Gamla Linköping, Hovslagaregatan 3 (bakom Wärdshuset)

Öppettider

Måndag–fredag kl 9–12, 13–16. Under sommaren och några veckoslut dessutom lördag–söndag kl 12–16. Under vinterhalvåret dessutom tisdagkvällar kl 18–20 i ÖGF:s regi. Öppet hus i DIS regi varje helgfri torsdag kl 18–20 februari till maj samt september till november.

För detaljer om öppettider m m ring DIS exp 013-14 90 43 för kontroll. För detaljer om stugaktiviteter m m, se hemsidan www.dis.se eller ring Björn Johansson 013-15 88 31.

Samlingen av cd-skivor har ökat rejält efter släktforskarlagarna i Stockholm, då Föreningen DIS införskaffade ytterligare ett antal skivor till forskarstugan i Linköping.

• "Sveriges befolkning 1900" (DISCD#187) Ny 2006-07

Sveriges befolkning 1900 är en databas innehållande uppgifter om alla personer som var skrivna i Sverige i slutet av år 1900, nästan 5,2 miljoner människor. Uppgifterna kommer från Statistiska centralbyråns avskrifter av kyrkans husförhörlängder för den tiden. Uppgifter som redovisas är namn, boendeort och församling, födel-

10 fördelar med ett medlemskap i föreningen DIS

DIS är en ideell förening. För en årsavgift på endast 120 kr får du många fördelar.

Medlemskap och beställningar

Ansökan om medlemskap och beställning av släktforskarprogrammet Disgen m.m. kan göras på två sätt. Det enklaste är att du gör din beställning på vår hemsida www.dis.se under rubriken "Medlemskap". Du kan också ringa DIS kansli på telefon 013-14 90 43.

Funderar du på att skaffa ett släktforskarprogram så kan du ladda ner en demoversion av Disgen på vår hemsida. Där finner du också en kortare presentation av programmet.

Välkommen!

- 1 En kod till vår databas DIS-BYT med 10 miljoner poster**
 - ✓ där du kan se om någon annan medlem forska på din släkt
 - ✓ jämföra dina släktfakta
 - ✓ bidra med eget material från ditt släktforskarprogram
 - ✓ kanske finna nya släktingar
- 2 Möjlighet att köpa släktforskarprogrammet Disgen**
 - ✓ som är Sveriges mest spridda program
 - ✓ som utvecklas efter medlemmarnas önskemål
 - ✓ där du får gratis support (hjälp) av erfarna släktforskare
- 3 Tidningen Diskulogen fyra gånger per år**
 - ✓ med det senaste inom området datorhjälp och släktforskning
- 4 Möjlighet att gå med i DIS regionföreningar**
 - ✓ där du kan få nya släktforskar-kontakter, utbildning m.m.
- 5 Aktuell information på DIS hemsida**
 - ✓ om DIS-aktiviteter, cd-skivor, släktforskningslänkar och andra nyheter
- 6 Tillgång till diskussionsplatsen DIS Forum**
 - ✓ där du kan tipsa, fråga och diskutera med andra medlemmar
- 7 Möjlighet att deponera din forskning i DIS Arkiv**
- 8 Tillträde till forskarstugan i Linköping**
 - ✓ där du kan testa cd-skivor, abonnemang och läsa släktforskartidningar
- 9 Möjlighet att söka i norska databasen DIS-treff**
- 10 Rabatt på cd-skivor och böcker**
 - ✓ som säljs av Sveriges Släktforskarförbund

... samt många nya släktforskarvänner!

seär och församling, yrke samt hushållstillhörighet.

Skivan är framtagen av SVAR, Riksarkivet i samarbete med Sveriges Släktforskarförbund.

Systemkrav:

- Windows 95 eller högre
- 550 MB ledigt hårddiskutrymme
- Bildskärm med upplösning om 800x600 med 16-bitar
- Cd-rom-enhet

- **Lindesberg** (DISCD#184) Ny 2006-06

Försök till rekonstruktion av de olika byarna i Lindesbergs Stads och Bergsförsamling mellan åren 1613–1699

Den innehåller förutom Mantalslängder för perioden 1628–1699 Älfsborgs lösen 1613 samt Husförhörlängder under perioden 1679–1699. Mantalslängder, som i princip har utgjort inkomstverifierationer till de uppburna mantalspengarna, har existerat som beskattningslängd under perioden 1628–1938 därefter har de blivit dokumentation i folkbokföringen. I allmänhet tillhör mantalslängderna länsräkenskaperna men har i Kammararkivet av praktiska skäl uppdelats i olika grupper även om det är fråga om en och samma serie från början till innevarande tid.

Längderna fördelar sig på följande bestånd:

- 1628–1641 Boskaps- m fl längder,
- 1642–1820 Mantalslängder 1642–1820,

Utgiven av Gunilla Didriksson, Linde Bergslags Släktforskarförening www.guldbbrand.se/lbsfhem.htm

- **Blekinge 1823** (DISCD#210) Ny 2006-08
Karlskrona, Bräkne, Medelstad, Lister, Sölvesborg, Karlshamn Östra Härad, Lagmansrätt år 1823

Nedan exempel på skivans innehåll för Karlskrona 1823:

Bouppteckningar i Karlskrona Rådhusrätt 1823.doc, förmyndare o skiftesprotokoll Karlskrona 1823.doc, Hallrättens protokoll i Karlskrona 1823.doc, Inteckningsprotokoll i Karlskrona 1823.doc,

Kämnärsrättens i Karlskrona dombok 1823.doc, Rådhusrättens protokoll i Karlskrona 1823.doc, Sadelmakareämbetets protokoll i Karlskrona 1823.doc, Sjöfullrättens i Karlskrona protokoll år 1823.doc

- **Jordrevning & biakter Bräkne härad 1537–1671** (DISCD#196) Ny 2006-08
Forskare: Vanja Jonasson och Per Frödholm. Pris 195:-

- **Mantalslängder i Tvings socken 1744–1795** (DISCD#195) Ny 2006-08

Utgiven av Blekinge Släktforskarförening.

Mer information:
www.genealogi.se/blekinge

- **Bönder, torpare och annat folk i Rödeby socken 1760–1840** (DISCD#194) Ny 2006-08
Björn-Åke Petersson, Kallinge, har sammanställt material innehållande alla köpebrev för hemman och gårdar i Rödeby socken samt torpkontrakt och andra inteckningar för 1760–1840. Vidare förteckningar på födde 1801–1809, vigde 1801–1840 och døde över 15 år 1801–1850 för Rödeby socken.

På cd-skivan finns även bouppteckningsingresser för åren 1737–1840 för Östra Härad.
Cd-skiva med detta material finns nu att köpa från Björn-Åke Petersson tel 0457-204 65. Cd:n kan även köpas över disk på SVAR-projektet i Kallinge. Pris: 300:-

Mer information:
www.genealogi.se/blekinge

- **Karlshamn & Ronneby 1930** (DISCD#188) Ny 2006-08
Befolkning i Karlshamn och Ronneby 1930.
Skattskyldiga i Ronneby 1930.
Forskare: Vanja Jonasson och Per Frödholm. Pris 380:-

- **Ronneby kommun 1930** (DISCD#185) Ny 2006-08
Skatte- och uppbördslängder mm för Ronneby kommun 1930.
Forskare: Vanja Jonasson och Per Frödholm. Pris 150:-

- **Döda i Skellefteåområdet 1928–1971** (DISCD#186) Ny 2006-06
Dödsannonser från tidningen Norra Västerbotten 1928–1966 samt Register från dödboken 1947–1971 i samtliga församlingar i Skellefteå kommun samt Bastuträsk församling. Databasen ligger i Excel.

Föreningen når du här:
www.skelleftea.org/forening/fss/
Skivan kostar 250:-.

- **Bygdeå Kyrkböcker 1724–1864** (DISCD#212 2 skivor) Ny 2006-08
CD-1 Dopbok 1724–1791, Födda 1745–1860, Vigda 1745–1864, Döda 1745–1864. Skannade från rullfilm.

CD-2 Bilder Födda o döpta. Skannade från rullfilm.

Av Kenneth Mossberg kaem.
arkivkonsult@ebox.tninet.se

- **Byar och gårdar i Lövsånger 1600–1800** (DISCD#208) Ny 2006-08
Av Agneta Olofsson ao@genea.se

- **Umeå Landsförsamling 1660–1760** (DISCD#207) Ny 2006-08
Av Agneta Olofsson ao@genea.se

- **Åseleborna 1674–1920** (DISCD#206) Ny 2006-08
Dessa böcker är en förteckning över alla familjer som bott i Åsele socken 1674–1920.

Varför just dessa årtal? Jo, den förste nybyggaren bosatte sig i Gafsele 1674 och jag bryter 1920 eftersom kyrkböckerna är sekretessbelagda i 70 år.

Av Karl Erik Gavelin.

- **Döda i Skellefteåområdet 1928–1971** (DISCD#186) Ny 2006-06
Dödsannonser från tidningen Norra Västerbotten 1928–1966 samt Register från dödboken 1947–1971 i samtliga församlingar i Skellefteå kommun samt Bastuträsk församling. Databasen ligger i Excel.

Föreningen når du här:
www.skelleftea.org/forening/fss/
Skivan kostar 250:-.

Fortsätter på nästa sida

- **Kinda Dödbok 1930–1970** (DISCD#189) 2006-08
Horn, Hycklinge, Hägerstad, Kisa, Kättilstad, Malexander, Oppeby, Tidarsrum, Tjærtstad, Ulrika och Västra Eneby socknar finns på denna skiva

Registreringen omfattar 7 934 avlidna personer. Kompletterat med födelseförsamling samt uppgift om maka/make. Arbetet har gjorts av ÖGFs tidigare ordförande Christina Gustavsson tillsammans med Gun Gustavsson och slutförts av Barbro Behrendtz.

Skivan kostar 180:- för medlemmar och 240:- för icke medlemmar. Skivan finns till försäljning i forskarstugan i Gamla Linköping.

- **Vallonskivan 1.0 2006** (DISCD#200) Ny 2006-08

Nya och uppdaterade släktkrönikor! de Flon, Gilljam, Hubinet, Martinell, Tillman, m.fl.

Översikt över kända vallonnamn. För flera släkter finns s.k. huvudmän (vi söker flera!).

Köpes via Sällskapet Vallonättlingar.

- **Historiska personer i Sverige och Norden** (DISCD#197) Ny 2006-08

Skivan omfattar historiska personer i Sverige och Norden med Sveriges regenter under 100 år.

- **Otto Kugelberg** (DISCD#193) Ny 2006-08

Kugelbergs stora samling av urklipp från ett stort antal tidningar av födelse-, vigsel- och dödanonser från i huvudsak 1888–1904. Omfattar 21 600 bilder som presenteras på denna dvd.

Köpes via Sveriges Släktforskarförbund www.genealogi.se

- **Svenska Gods och Gårdar Norra Sverige** (DISCD#192) Ny 2006-08

Denna skiva innehåller 62 200 gårdar. Del 1 (Värmlands Gårdar) 2 och 3 Värmland, del 20 och 21 Dalarna, del 34 Hälsingland, del 35 Medelpad, del 36 Ångermanland, del 37 Västmanland, del 38 Norrbottens län, del 39 Gästrik-

land, del 40 Jämtland, del 42, 43 och 44 Västerbotten, del 47 Härjedalen.

Köpes via Mats Ekedahl © 2006 www.obdr.se

- **Svenska Gods och Gårdar Sydöstra Sverige** (DISCD#191) Ny 2006-08

Denna skiva innehåller 62 000 gårdar. Del 9 Blekinge, del 10 Uppsala, del 11 Stockholm, del 12, 13 och 14 Södermanland, del 15 och 16 Örebro, del 17, 18 och 19 Östergötland, del 23, 24, 25, 26, 27 och 45 Småland, del 33 Gotland.

Köpes via Mats Ekedahl © 2006 www.obdr.se

- **Svenska Gods och Gårdar Sydvästra Sverige** (DISCD#190) Ny 2006-08

Denna skiva innehåller 69 000 gårdar. Del 4, 5 och 6 Malmöhus län, del 7, 8 och 49 Kristianstads län, del 22 och 50 Halland, del 28, 29 och 46 Älvsborgs län, del 30, 31 och 32 Skaraborgs län, del 41 Bohus län och del 48 Dalsland.

Köpes via Mats Ekedahl © 2006 www.obdr.se

- **Släktdata CD 2006** (DISCD#200) 2006-08

Cd:n innehåller Släktdatas databas med nära 1,7 miljoner registerposter fördelade på ca 700 register – födda, vigda, döda, in- och utflyttade samt husförhållsregister – registrerade från kyrkböckerna från mer än 180 församlingar. Plus en smart sökmotor, som gör ditt sökande enkelt och effektivt.

Dessutom innehåller cd:n annat intressant för dig som släktforskar: tidningsartiklar, värdefulla datatips, råd om program för släktforskarer, steg-för-steg-kurser om hur du räddar gamla bilder, hur man skapar ett släktträd, länkar för släktforskarer, information om föreningen Släktdata m.m. www.slaktdata.org

- **Avskrifter av ministerialböcker för Jönköpings kommun** (DISCD#204) Ny 2006-08

Avskrifterna är tillkomna genom ideellt arbete av medlemmarna i

Jönköpingsbygdens genealogiska förening och omfattar 56 församlingar.

Uppdateringar kan återfinnas på föreningens hemsida.

E-post jbgf@telia.com Hemsida: www.jbgf.se

- **Skånska klockare, organister och skolemästare ver 1.1 2005** (DISCD#199) Ny 2006-08

Register sammanställda av Berit Aronsson. Registret är sammanställt av uppgifter från bl.a. enskilda forskare, Hintzesamlingen (GF), hembygds litteratur, matriklar och klockarmålen i Lunds domkaptel.

Systemkrav:

Windows 2000, XP eller senare.

Kan köpas från Skånes genealogiska förbund.

- **Indelta skånska dragoner, husarer och infanterister** (DISCD#198) Ny 2006-08

Denna cd innehåller dels ett utdrag ur Skånes Knektregister, dels en omfattande informations- och hjälpfil. Systemkrav: Windows 2000, XP eller senare.

Kan köpas från Skånes genealogiska förbund.

- **Gravstensinventering på Bankeryds kyrkogård** (DISCD#203) Ny 2006-08

Denna cd är en digital presentation av den gravstensinventering som gjorts på Bankeryds kyrkogård av Ulla Hallberg. Över 300 gravstenar har mätts, bedömts och fotograferats.

Svenska Kyrkan i Bankeryd.

Mer information om cd-skivorna och ett hundratal andra finner du på DIS hemsida www.dis.se. Där finns också information om forskarstugan, program och mycket annat.

Boka tid på 013-14 90 43

KALENDERN

NOVEMBER

- 1 DIS-Öst Mac-kväll i Ostkupan Anrep. 18.30
- 2 Föreningen DIS har öppet hus i forskarstugan i Linköping kl 18.00–20.00. Börjar i Kapellet kl 18.00 med information om Disgen. Tips för användningen av källstrukturen (K-E Thorén).
- 5 DIS-Nord Första tisdagen varje månad träffas släktforskare, DIS- och DIS-Nord-medlemmar i Nordanå Museum, FSS-lokalen, Skellefteå.
- 8 DIS-Öst Nya cd-skivor i Ostkupan Anrep. Kl 18.30
- 9 Föreningen DIS har öppet hus i forskarstugan i Linköping kl 18.00–20.00. Börjar i Kapellet kl 18.00 med information om; Disgen och Dispos – dina källuppgifter till glädje för andra (Rolf Eriksson).
- 9 DIS-Öst Forskarkväll i Arninge. 16.00–19.30
- 11 Arkivens dag.
- 11–12 DIS-Öst Kurshelg, grundkurs- och påbyggnadskurser. Anrep-Datasalen.
- 11–12 DIS-Mitt Grundkurs i Disgen i Jämtland, minst åtta deltagare krävs.
- 15 DIS-Öst Disbyt hur du gör utdrag och söktips i Ostkupan Anrep. Kl 18.30
- 16 Föreningen DIS har öppet hus i Forskarstugan i Linköping kl 18.00–20.00. Börjar i Kapellet kl 18.00 med information om Disgens övriga utskrifter samt utskrifter i pdf-form (Björn Johansson).
- 18 DIS-Väst Höstmöte 2: Samarangemang med DIS Syd och Hallands GF på Halmstad bibliotek kl 11.00–15.00.
- 22 DIS-Öst Ettikettering av DIS-PLAY nr 4/06 samt problemlösarkväll i Ostkupan Anrep. Kl 18.30

- 22 DIS-Aros Tematräff hos Arkivcentrum, Örebro kl 18.30. Tema: Sökning i amerikanska databaser på Internet.
- 23 Föreningen DIS har öppet hus i forskarstugan i Linköping kl 18.00–20.00. Börjar i Kapellet kl 18.00 med information om sökning på Internet: Utländska källor och databaser (Ulf Frykman).
- 25 DIS Syd Disgen-träff Kl 13.00–16.30. Tema: Utskrifter. Plats Vuxenskolan, Eslöv.
- 25–26 DIS-Öst Kurshelg, grundkurs- och påbyggnadskurser. Anrep-Datasalen.
- 29 DIS-Öst Bränn släkten på cd, html-stöd i Disgen8,1b i Ostkupan Anrep. Kl 18.30
- 30 DIS-Öst Studiebesök på något intressant arkiv, museum el. annan verksamhet.
- 30 Föreningen DIS har öppet hus i forskarstugan i Linköping kl 18.00–20.00.

DECEMBER

- 7 DIS-Nord Första tisdagen varje månad träffas släktforskare, DIS- och DIS-Nord-medlemmar i Nordanå Museum, FSS-lokalen, Skellefteå.
- 6 DIS-Öst Lite om Latin (Preliminärt program) i Ostkupan Anrep. Kl 18.30
- 7 DIS-Öst Forskarkväll i Arninge 16.00–19.30.
- 13 DIS-Öst Problemlösarkväll i Ostkupan Anrep. Kl 18.30

JANUARI

- 21–22 DIS styrelsemöte.

MARS

- 10 DIS funktionärsträff i Linköping.
- 11 DIS årsmöte i Linköping.
- 17 Släktforskningens dag i hela landet.

AVLIDNA

Dessa medlemmars bortgång har kommit till vår kännedom sedan förra numret av Diskulogen.

- 63 Göran Berglund, Finland
- 1262 Bertil Lindskog, Malmö
- 5416 Rolf Bergström, Linköping
- 7312 Bo Börjesson, Hisings-Backa
- 11644 Karl-Erik Lund, Trollhättan
- 18495 Lars-Olof Norrgård, Alingsås
- 24879 Tommy Herge, Staffanstorps
- 33327 Leif Dahlberg, Uppsala
- 33567 Harry Dahllöf, Falun

Vi ber våra medlemmar att noga kontrollera och eventuellt justera referenser så att inte anhängiga till de bortgångna besvärar i onödan!

Lättare avslöja datorintrång

Att avslöja och spåra datorintrång kan vara mycket resurskrävande för en organisation. Nu har Sveriges IT-incidentcentrum, Sitic, på Post- och telestyrelsen, utvecklat en metod som förenklar arbetet.

Metoden ska kunna användas av organisationer som misstänker eller vet att de har blivit utsatta för ett intrång i ett högprioriterat system.

En körning med ett antivirus- och antispyonprogram kan i vissa fall rensa systemet, men då kan också eventuella spår som angriparen har lämnat efter sig förstöras.

Sitics metod tar en "ögonblicksbild" av det angripna systemet, utan att installera eller spara något på systemets hårddisk. Den ändrar heller inte på några filers tidsattribut.

I och med det ändras eller förstörs inte några spår från angriparen, vilket innebär att de går att analysera.

En organisation, exempelvis en kommun eller en myndighet, som tror eller vet att ett av deras högprioriterade system har angripits, kan vända sig till Sitic för konsultation.

Några hjälpmedel skulle kunna förbättra databasen för Disgenanvändare

Många Disgenanvändare har säkerligen suttit och jobbat med en massa manuella ändringar för att deras släkt-databas skall bli både mer korrekt och se bättre ut vid utskrifter.

Jag har funderat en del över några hjälpmedel som jag skulle vilja ha för underhåll (massage) av en databas:

- Sortering av händelsenotiser i tidsordning
- Sortering av bildnotiser i logisk tidsordning, t ex en barnbild skall komma före en pensionärsbild
- Sättning av bildstorlek för porträtt och för andra bilder
- Genomgående ändring av textsträngar (sök och ersätt) i angivna notistyper för att rätta felstavningar och inkonsekvenser
- Identifiering av personer eller giften som saknar viss notistyp
- Sortering av barn i tidsordning
- Notiskontroll (den nuvarande) för ett tidsintervall och inte alla poster. Användare som har stora databaser drunknar nu i alla felutskrifter
- Identifiera personer utan relationer
- Identifiera personer utan partner men med barn

Min tanke är att man skulle skapa ett program (integrerat eller fristående) som bearbetar alla personer/giften så att man själv slipper att göra en massa manuella ändringar post för post.

Ett nytt hjälpmedel skulle kunna utvecklas i två steg:

- I första steget skulle programmet bearbeta alla poster (eller ett urval via söklistan) utan avseende på relationer med andra personer. Det skulle vara enklare att utveckla tror jag.
- I steg två skulle man höja ambition-

Var hittar jag SCB-uppgifterna?

Tack för augustinumret av Diskulogen. Jag läser där på sidan 7 i artikeln "Samtliga kyrkböcker finns nu på nätet". I slutet står det att uppgifter efter cirka 1860 finns hos SCB. Men var hittar jag dem?

Jag abonnerar på Genline och har på många ställen, bl a Enköping, Fiskebäckskil och församlingar i Göteborg funnit att uppgifterna för senare halvan av 1800-talet fattas.

Kan jag få fram SCB-uppgifter på Genline?

BIRGITTA GUSTAFSSON

...och varför så låg upplösning?

Tack för ett nytt, fullmatat nummer av Diskulogen.

På sidan 7 berättas bl. a. om Genline. Jag har använt det under två år.

Här anges att man har lagt ut SCB:s material med födda, vigda och döda från 1861 och framåt.

Det är, tyvärr, inte sant. Jag har aldrig sett det och har enbart under våren jobbat med ett 40-tal, för mig, nya kyrkoarkiv. Annars har jag släktforskat sedan 1964.

Det som annars är största problemet med Genline, som jag ser det, är att man skannat in materialet med för låg upplösning.

De lär inte ens ha 100 dpi – vilket har gjort att många sidor är svårästa helt i onödan.

KJELL ÅBERG
MELLERUD

nen och kunna göra bearbetningar som innebär att relationer till barn, föräldrar och partners skulle kunna inkluderas.

Det här är några idéer. Skulle gärna vilja höra om andra användare har egna funderingar och önskemål.

Jag har haft detta förslag (något modifierat i texten ovan) infört i DIS Forum 19 mars utan någon direkt respons.

SÅ HÄR SVARAR GENLINE

Svar till Birgitta Gustafsson och Kjell Åberg angående SCB-materialet i Genlines databas:

När det gäller födda, vigda och döda mellan ca 1860–1897 så har Genline skannat filmer med SCB-material för dessa år. Dessa återfinns under respektive län i Genline FamilyFinder. SCB-materialet känns igen på att namnet börjar med _scb och sedan länsnamnet, t ex _scb Kalmar och du hittar alltså dessa "SCB-församlingar" i församlingsvalet i Genline FamilyFinder.

För att underlätta sökandet i SCB-materialet finns register för flertalet av länen. Dessa register samt information om hur de används finns på Genlines hemsida, www.genline.se till vänster under rubriken "SCB-materialet (från 1860)" alternativt under fliken "Källor & tips" till vänster under rubriken "SCB-register". Registren är uppbyggda kring Genlines ID-nummer, s k GID-nummer.

Svar till Kjell Åberg angående upplösningen på Genlines bilder:

När det gäller upplösningen på bilderna i Genlines bildarkiv så är de inskannade i högre upplösning än vad du ser när du använder Genline FamilyFinder. Då Genline fortfarande har många kunder som använder sig av modem så är det nödvändigt att komprimera bilderna då det annars skulle ta för lång tid för kunderna att ladda ned dessa. Med hjälp av förstörings- och "ljus-mörka" funktionerna förbättras läsbarheten avsevärt.

GENLINE

Kontakta mig gärna på sst@transit.se

STEN-STURE TERSMEDEN
MEDLEM 5143 TÄBY

Dina synpunkter på Sten-Sture Tersmedens inlägg ska du givetvis också dela med dig till andra genom att sända dem till Diskulogen för publicering. Adressen är redaktor@dis.se

RED

Trött på modemmet, mobilt bredband kan vara en lösning

Hör du till dem som fortfarande förvägras den enklaste formen av bredband – ADSL?

Visst är det ganska påfrestande att sitta och vänta på stora e-postfiler och hemsidor på Internet. För att inte tala om Genline-forskning. Dyrt blir det också med modemuppkoppling.

Det finns faktiskt en lösning som i ett slag förändrar situationen, i alla fall för dem som har en bärbar dator i hushållet. Tele2Comviq lanserade förra hösten ett datakort som ger access till 3G dataöverföring, kallas rätt och slätt för mobilt bredband.

Detta är naturligtvis ingenting för den som vill använda datorn som

spelautomat eller hemmabio men det är ganska underbart att lyfta från 33,6 kbit/s till 384 kbit/s.

Kostnaden är heller inte avskräckande – 169 kr/månad för en data-mängd upp till 1 GB. Det tillkommer en engångskostnad för datakortet, men den är snart intjänad om man slutar surfa med konventionellt telefonmodem.

Om du också arbetar med en bordsdator så kan du koppla ihop den med den bärbara och få likvärdig tillgång till Internet på båda.

Till abonnemanget hör dessutom ett extrakort till mobiltelefonen och samtalstaxan per minut är låg – 17 öre.

Med en stabil 3G-förbindelse kan du också ringa via Skype, dock inte med samtidig bildöverföring. En annan fördel: ingen kommer längre att klaga på att du blockerar telefonlinjen med ditt modem. När du lämnar hemmet tar du med dig din Internet-kontakt till alla platser som har 3G-täckning med Tele2Comviq och kostnaden är hela tiden densamma.

Man skall emellertid vara medveten att den extremt låga kostnaden bara gäller i Sverige.

Försäkra dig om att du har bra förbindelse med en 3G-station innan du köper något.

CHRISTER LINDSKOG, KUNGÄLV

BESTÄLLNINGAR FÖR MEDLEMMAR

Medlemmar kan beställa från DIS på två sätt. Det enklaste är att du gör din beställning på vår hemsida www.dis.se under "Beställ". Alternativet är att ringa DIS kansli på telefon 013-14 90 43.

Kom ihåg att alltid ange medlemsnummer vid kontakt med kansliet!

Betalning

Betala alltid i förskott till DIS plusgirokonto 1 40 33-5 eller bankgiro 5009-6742. Porto ingår i priserna. Vid brådskande beställning kan dock betalning ske mot postförskottstillägg. Ring i så fall till DIS kansli!

DISGEN

DISGEN 8	600 kr
Uppgradering från tidigare versioner	250 kr

För den som vill köpa en uppggradering krävs oavbrutet medlemskap sedan förra köpet av DISGEN.

DIS-pin

DIS-pin i emalj och gulmetall	25 kr
-------------------------------	-------

Äldre nr av Diskulogen

I mån av tillgång	20 kr/nr
-------------------	----------

Böcker

Sorsele – samesläkter, del 1 av Thea Hälleberg	340 kr
Sorsele – samesläkter, del 2 av Thea Hälleberg	340 kr
Sorsele – samesläkter, del 3 av Thea Hälleberg	340 kr

Register till Vigsellängder

Format:
A4 häftad, vissa endast på mikrokort

Församling Tidsperiod Pris

Bohuslän

Backa	1826–1861	95 kr
Säve	1826–1860	95 kr

Gotland

Öja	1745–1860	95 kr
-----	-----------	-------

Gästrikland

Österfärnebo (3 mikrokort)	1688–1862	65 kr
----------------------------	-----------	-------

Halland

Årstad	1714–1860	95 kr
--------	-----------	-------

Småland

Granhult	1696–1850	95 kr
Lidhult	1823–1860	95 kr
Marbäck	1643–1860	145 kr
Öjaby	1693–1860	70 kr

Södermanland

Grödinge	1798–1861	120 kr
----------	-----------	--------

Värmland

Långserud (3 mikrokort)	1693–1860	65 kr
Rudskoga	1689–1869	170 kr
Visnum-Kil	1706–1860	170 kr

Västergötland

Angered	1753–1773	
	1845–1865	95 kr
Hyringa	1718–1830	95 kr
Levene past. (4 mikrokort)		
(Levene, Long, Slädene, Sparlösa)		
	1688–1860	80 kr
Längnum	1721–1840	95 kr
Malma	1708–1831	95 kr

Östergötland

Lillkyrka	1667–1860	70 kr
-----------	-----------	-------

Disgen/PC

Björn Hellström, 124 54 Bandhagen, tel 08-361236 dag+kv, bjorn.hellstrom@bhi.se

Rolf Ahlinder, 136 40 Haninge, tel 08-7771996,

Stig Geber, 147 63 Uttran, tel 08-53030734 kv, stig.geber@telia.com

Hans Peter Larsson, 149 43 Nynäshamn, tel 08-52017909, hans-peter@tarlin.se

Carl-Göran Backgård, 184 35 Åkersberga, tel 08-54061136, cg@milstolpen.org

Holger Andersson, 226 51 Lund, tel 046-355180, holger.andersson@lsn.se

Anders Larsson, 233 31 Svedala, tel 040-400233, anders@dis-syd.se

Björn Janson, 243 31 Höör, tel 0413-22974, bjorn@dis-syd.se

Jan Nilsson, 245 32 Staffanstorps, tel 046-255788 kv, fotojanne@bredband.net

Arne Hallberg, 252 52 Helsingborg, tel 042-3030737, arne.h@dis-syd.se

Gunnar Persson, 263 32 Höganäs, tel 042 330515, gunnar@dis-syd.se

Rune Jönsson, 291 66 Kristianstad, tel 044-245217, runejoensson@telia.com

Ove Billing, 312 31 Laholm, tel 0430-14120, od@laholmo.net

Ingvar Kärrdahl, 330 15 Bor, tel 0370-650715, karrdahl@telia.com

Arne Sörlöv, 370 33 Tving, tel 0455-70304, arne@sorlov.com

Jan Jutefors, 380 30 Rockneby, tel 0480-66565 kv, jan.jutefors@telia.com

Ingrid Lännestad, 421 59 Västra Frölunda, tel 031-471847 dag+kv, lannestad@tele2.se

Jan-Åke Thorsell, 426 68 Västra Frölunda, tel 031-291155 kv, jama.thorsell@spray.se

Sven Johansson, 441 41 Alingsås, tel 0322-13849 dag+kv, sven.johansson@mbox343.swipnet.se

Kent Lundvall, 451 63 Uddevalla, tel 0522-74740, k.lundvall@telia.com

Karl-Erik Lerbro, 511 55 Kinna, tel 0320-13235 dag+kv, karl-e.lerbro@telia.com

Mats Hallgren, 541 33 Skövde, tel 0500-437083, mats.i.hallgren@telia.com

Rune Johansson, 542 32 Mariestad, tel 0501-15682, gentiana@home.se

Börje Jönsson, 575 37 Eksjö, tel 0381-10840, b_json@hotmail.com

Karl-Edvard Thorén, 582 26 Linköping, tel 013-101151 dag+kv, karlet@comhem.se

Torsten Ståhl, 602 37 Norrköping, tel 011-148066, totta.stahl@bredband.net

Kurt Gustavsson, 611 92 Nyköping, tel 0155-59112 dag+kv, kurt.b.g@telia.com

Elisabeth Molin, 620 11 Havdhem, tel 0498-481377, elisabeth@snevide.com

Göran Thomasson, 633 47 Eskilstuna, tel 016-130271, g.thomasson@telia.com

Stig Svensson, 642 95 Flen, tel 0157-70138, runeby@bredband.net

Gunnar Jonsson, 661 40 Säfte, tel 0533-10559, kilagenealogen@telia.com

Jan Tengelin, 671 30 Arvika, tel 0570-16187, jantengelin@telia.com

Bengt Hammarström, 691 41 Karlskoga, tel 0586-36587 dag+kv, b.hammarstrom@telia.com

Jan Wallin, 702 17 Örebro, tel 019-183830 kv, jan.wallin.orebro@telia.com

Jörgen Fryxell, 771 40 Ludvika, tel 0240-13482 kv, fryxell@telia.com

Marianne Munktel, 791 36 Falun, tel 023-24728, mm@abc.se

Claes Embäck, 804 25 Gävle, tel 026-192500 kv, claes.emback@tele2.se

Ta i första hand kontakt med en fadderr i din närhet. Vi får då geografisk närhet mellan faddrar och den som söker hjälp. Vi uppnår också en jämnare fördelning av fadderkontakterna.

dag = svarar gärna i telefon på dagtid

kv = svarar helst i telefon på kvällstid

Tony Rödin, 821 35 Bollnäs, tel 070-3506304, tony.rodin@home.se

Staffan Bodén, 825 32 Iggesund, tel 0650-561417, staffan.boden@wtnord.net

Arne Ahlström, 831 33 Östersund, tel 063-109719, arne.ahlstrom@comhem.se

Björn Nilsson, 831 61 Östersund, tel 063-128378, bjonil@telia.com

Sven Schylberg, 834 98 Brunflo, tel 063-20701 kv, slb312r@tninet.se

Arne Bixo, 840 12 Fränsta, tel 0691-30502, arne.bixo.dis@telia.com

Joacim Söderström, 854 62 Sundsvall, tel 060-155030, joacim.h.soderstrom@telia.com

Peter Johansson, 891 33 Örnsköldsvik, tel 0660-375567, peter.johansson@city.ornskoldsvik.com

Lennart Näslund, 891 92 Örnsköldsvik, tel 0660-372109 kv, lintagan@home.se

Sigurd Nygren, 906 24 Umeå, tel 090-186487 kv, sigurd.nygren@ersboda.ac

Laila Larsson, 934 41 Ersmark, tun.larsson@telia.com

Margareta Gerlach, 976 32 Luleå, tel 0920-281475, margareta@gerlach.pp.se

Danmark

Georg Agerby, DK-2605 Brøndby, tel +45-43965337, g.agerby@jubii.dk

Finland

Henrik Mangs, FI-65100 Vasa, tel +358-500268361 kv, henrik.mangs@netikka.fi

Norge

Knut Egil Hamre, NO-1786 Halden, tel +47-69176169, ke-hamre@halden.net

Alf Christophersen, NO-4909 Songe, tel +47-37164209, alf.christophersen@medisin.uio.no

Min Släkt

Elinor Elmborg, 152 41 Södertälje, tel 08-55013205, e.elmborg@comhem.se

Björn Nilsson, 831 61 Östersund, tel 063-128378, bjonil@telia.com

Holger

Kenneth Mörk, 733 32 Sala, tel 0224-77572, kmsala@sheab.net

Reunion/Mac

Helge Olsson, 231 70 Anderslöv, tel 0410-20002, helge.o@telia.com

Inge Ledje, 266 98 Hjärnarp, tel 0431-455254, i.ledje@telia.com

Gunilla Hermander, 824 42 Hudiksvall, tel 0650-94188, macnilla@telia.com

Micael Korndahl, 830 13 Åre, tel 0647-664777, micael.korndahl@gensoft.se

Kerstin Farm, 856 44 Sundsvall, tel 060-679111, kerstin.farm@telia.com

Kerstin Bjernevik, 164 76 Kista, tel 08-7511630, kerstin.bjernevik@bredband.net

Disgen/Mac

Kerstin Olsson, 241 91 Eslöv, tel 0413-31025, kerstin@dis-syd.se

Sven Olby, 723 55 Västerås, tel 021-20494, sven.olby@hem.utfors.se

DIS Arkiv (på nästa sida) innebär att medlem i DIS kan deponera sitt släktforskmateriale lagrat på datamedia. Syftet är att nu och i framtiden erbjuda andra släktforskare tillgång till de materiale som DIS-medlemmar överläter. När och på vilket sätt materialet får disponeras bestämmer DIS-medlemmen själv genom ett avtal med DIS.

Medlemmen erbjuds också möjligheten att skriva ett "släktforskartestamente" att placera i sitt bankfack tillsammans med kopior på sina disketter, så att anhöriga kan hantera materialet på önskat sätt.

Disbytombud

Carl-Olof Sahlin, 183 50 Täby, tel 08-7563314,
carl-olof.sahlin@telia.com

Björn Janson, 243 31 Höör, tel 0413-22974,
bjorn@dis-syd.se

Charlotte Börjesson, 421 38 Västra Frölunda, tel 031-478093,
charlotte.borjesson@telia.com

Hans Vappula, 438 93 Landvetter, tel 031-945132,
hans.vappula@hem.utfors.se

Rolf Eriksson, 590 49 Vikingstad, tel 013-81283, rolferiksson@brevet.se

Arne Johansson, 590 80 Södra Vi, tel 0492-20520,
disbyt-smaland@telia.com

Kurt Gustavsson, 611 92 Nyköping, tel 0155-59112 dag+kv,
kurt.b.g@telia.com

Boine Nurmi, 723 41 Västerås, tel 021-417344, boine.r@nurmi.nu

Tomas Sahlin, 852 37 Sundsvall, tel 060-158411, tomas.sahlin@home.se

Disbyt/Finland

Gunnar Bergstedt, 112 59 Stockholm, tel 08-250966,
gunnar.bergstedt@gfh.se

Skicka ditt Disbyt-utdrag till närmaste Disbytombud. Mac-användare skickar dock alltid till Hans Vappula.

DIS arkiv

Kjell Weber, Källarbanken 11,
423 46 Torslanda, 031-56 34 77, dis_arkiv@dis.se

Lösning till husförhöret på sidan 19

FOTO: JAN NILSSON

Jubileumskväll på Hasseludden

Det blev en festlig helkväll på Yasuragi Hasseludden då Sveriges släktforskarförbund firade sitt 20-årsjubileum i samband med släktforskar dagarna i Nacka.

Det bjöds på specialkomponerad musik som framfördes av jubileumsorkestern. Förbundets ordförande Ted Rosvall redogjorde för de 20 åren och högtidstal hölls av Thord Bylund, Krister L:son Lagersvärd och Ingrid Månsson Lagergren.

Och så vidtog avtackningar och utdelningar av priser innan den långa raden av gratulanter framträdde.

Krigsarkivarie Ulf Söderberg får representera den långa raden av gratulanter från arkiv, föreningar och enskilda.

Elisabeth Thorsell har varit engagerad i många uppgifter inom släktforskarorganisationen. Hon var förresten en av de första medlemmarna i DIS. Nu fick hon ta emot Viktor Örnbergs hederspris.

Björn Jordell är chef för Stockholms stadsarkiv och fick som sådan ta emot utmärkelsen för Årets arkiv ur släktforskarperspektiv. Motiveringen lød: "Höga ambitioner samt moderna och innovativa lösningar kring tillgängliggörandet av historiskt källmaterial samt intresse och lyhördhet visavi den största användargruppen; släktforskarna."

